

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A kéregető ország.

Budapest, június 10.

(G—a) A kormány nem kormányoz már, csak kérvényeket intéz el. Nem marad ideje arra, hogy dolgozzék, mert deputációkat kell fogadnia. Valahol egy kis nyílása van a magyar földnek, azon mind deputációk bujnak ki, s valahol terem valamit ezen a földön, ott folyamodás és kérés terem elsősorban nagy bőségben. Tallián Béla miniszter panaszkodott tegnap a miatt a bőség miatt, amely a kérvények, folyamodványok és deputációk terén jelentkezik. Egy szerencsés miniszter, aki bőséget lát valamiben és még panaszra is van oka miatta.

Pedig a dolog komoly és veszedelmes jelenség. Ahol az állam omnipotenciájában tulságosan nagy a bizalom, ott valahol nagy baj van az egyéni kezdeményezés és az egyéni munka terén. Tulságosan gyermek-kora az ilyen az állami életnek. Egy nagy, milliókat számláló nemzet, amely, mint a kicsiny gyermek, mindig apjához, anyjához szalad, ha valamire szüksége van s ha valamerre el kellene indulnia. Egyetlen lépést sem mer tenni magától s lelkében állandóan ott rejtőzködik a gondolat, hogy neki nem is kell sem a bátorság, sem az önállóság, mert az állam ügyel minden mozdulatára, nemcsak vezeti, de járni

is tanítja, sőt mi több: jár is helyette. Az állam már régóta olyan errefelé, mint egy öreg, soha türelmét nem vesztő gazdag nagybácsi, aki feneketlen iszákjából egyre ad, egyre szórja kincseit. Türi és néma haraggal szemléli a kéregetők nagy csapatát, akik a rokonság jussán koldulnak minden módon. Irásos folyamodással és szónokló deputátusokkal. Alázatos megörnyedéssel olykor, pretenciózus követelődéssel máskor. De mindegyik egyforma egyben: mindegyik kér és az államtól várja a könyöradományt.

Ez hát a kéregető ország, amely elveszejtí társadalmának erejét és tekintélyét az állam rovására. Nem volna baj, ha ez csakugyan az állami hatalom mérhetetlen konszolidációjára vezetne. De nem oda vezet. Hanem oda, hogy a társadalom elernyed, enerválódik, kezdésre és eslekvésre képtelenné válik. Szemérmetlen koldus válik belőle, amely a napon sütkérez dolgozó munka helyett s mint a koldus a melegítő napfénybe, úgy néz az államra, amelytől mindent remél és mindent vár.

Érdekes és tanulságos vonása ez a kéregetés a modern magyar társadalomnak. Két forrásból támadt. Az egyik a protekciózás rendszere, amely viszont onnan veszi eredetét, hogy évszázadokon keresztül rendi társadalom volt e földön. Az egymás mellé sorakoztatott elemek közt kifejtett

körökben az atyafiság, barátság jogán fejlődött ki szokatlan mértékben a protekciók rendszere, egyik alkotó vonása annak, ami ma már mint kéregetés jelentkezik. A másik eleme ennek a kolduló szokásnak a fejletlen tőke-gazdaság s a tőke leköötöttsége, amelyben nincs vállalkozási kedv, a vállalkozáshoz való bátorság, sőt a vállalkozáshoz való kellő intelligencia sem. Az iparpártolás jelszava segített megnöveszteni az állami segítségbe vetett bizakodást s talán ebből az időből táplálkozik még az eddiginél is nagyobb mértékben az a szolgai érzés, ami minden kéregetésnek egyik főeleme a szegénység fájó érzésén kívül.

Ma ott vagyunk, hogy veszendőnek indul az a nemzeti büszkeségünk is, hogy államunkat mi tápláljuk saját vértünkkel s hogy a magyar állam főereje, ezeréves fűnnállásának biztosítéka az volt, hogy a társadalom testéből folytak át az éltető nedvek az államéba. Más országok államiságuk erejét a központi hatalom támogatásából nyerték. Felülről szívták nedveiket, mint azok a fák, amelyek a leveleiken át lélekeznek. Ám mi mindig a magyar társadalom földjéből szívtuk azt az erőt, amely az állam fájának életéhez kellett. Így lettünk. Így éltünk. Így fejlődöttünk idáig.

Ma pedig fordítva csináljuk dol-

TÁRCA

Az ezredesné.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Biró Lajos.**

Az összes tiszték egy ócska, óriási nagy és kényelmes kincstári épületben laktak. Ott volt az ezredes lakása is, az ezrediroda is; a hához nagy park tartozott, tennisground, tekepálya.

En főhadnagy voltam akkor, ezredsegéd-tiszt és elég jó dolgom volt. Az ezredes — egy jószívű, lágy, cseh óriás — végtelenül ambiciózus katona volt ugyan, de engem nagyon szeretett és rám bízott mindent. Vasárnaponként néha ebédre is meghívott: Az ebédet kellemesen teltek el. Az ezredesné — éppen olyan széke óriás, mint a férje — vidám és kedves asszony volt, jó konyhát tartott és szeretett vezetni.

Egyetlenegy nagy, kínos és vezetés hibája volt: nagyon szerette az édes likőröket, sőt az alkoholt általában. A hosszú délelőttökön, míg egyedül volt otthon — a többi aeraris dámákkal nem igen barátkozott — néha nekiült egy-egy üveg likörnek, cognacnak, bornak és mire az ezredes hazajött a kivonulásról, teljesen be volt csipve. Az óriási kincstári épületben mindenki tudta, — lehetetlen volt eltitkolni — hogy cselédeknek és tisztai szolgálóinak fejlesztés terhe alatt megtöltötte az ezredes, hogy ő méltósága számára akármiféle szeszitalt is hozzanak. A tisztai asszonyok

sok gunyos megjegyzést tettek erre a tilalomra és az ezredesnére.

Május vége felé eljött hozzánk tavaszi szemlére a brigadéros. Alacsony, kopasz emberke volt, de komor, osztrák katoná, aki a bakák gombjait olyan halálos komolysággal vizsgálta végig, mintha ettől függött volna a monárkia jövője.

Az én óriási ezredesem rettenetesen félt a kis generálistól, izgatott volt, idegeskedett. A szemle azonban elég jól ment. A brigadéros semmibe sem tudott belekötni: a bakák feszesen léptek, hogy csak úgy dübörgött alattuk a föld, jól löttek, az utolsó gomb is ragyogott. Három napig tartott a szemle, utolsó napra már csak egy parádés gyakorlat maradt.

Az ezredes reggel még mindig ideges volt. Az egyik szolgálóját valami semmiség miatt kétszer pofonvágtá. A folyosón láttam, hogy a nehéz, komor, nagy oláh visszafordul az ajtó felé, felemeli az öklét és tajtékzó szájjal, fojtott hangon átkozódik. Nem akartam, hogy a pofonok után még büntetést is kapjon. Elfordultam, de elhatároztam, hogy visszaküldetem az ezredesnel a századához. Azután kilovagoltunk és én elfelejtettem az egész dolgot.

Délben egy félórával hamarabb jöttem haza, mint a többiek, mert úgy volt, hogy a brigadéros tiszteletére *diner* lesz az ezred összes hölgyeinek a részvételével, és még néhány rendeletet akartam kiadni. Az ezredesnével kellett megkérdeznem valamit. A lakásuk felé mentem és a folyosón a pofonvert oláh szolgálóval találkoztam. Nagy igyekezettel dugdosott a háta mögé valamit.

— Mi van a kezében?

Megmutatta. Két karsu üveg volt, egy likőrös-üveg és egy háromcsillagos Martell. Tisztában voltam mindennel.

— Gazember, hogy merészeltél italt hozni?

— Főhadnagy urnak jelentem alásan — mondta tompa, oláh akcentussal — méltósága parancsolt . . .

A gazfickóval egyelőre nem csinálhatam semmit, bementem az ezredesnéhez. A szeme gyanusan csillogott, idegesen nevetgált, de normálisan beszélt, feszesen járt-kelt.

— Hála Istennek, — gondoltam — nem lesz semmi botrány.

Az ezred hazaérkezett, a brigadéros kegyeskedett mosolyogni, az ezredes boldog volt, a katonák bort kaptak, — pompás hangulatban ült le két órákor a nagy társaság a dinerhez.

Az ezredesnével jó messze kaptam helyet, de éppen szemközt voltam vele és igen jól láthattam, mit csinál. Méltóságos és előkelő volt, nyugodtan beszélgetett és egy-egy fejedelmi bölintással honorálta a szomszédai szavát. No, gondoltam magamban, nincs semmi baj.

A hangulat melegegett, a beszédek hangosabbra váltak, a bor szaporán fogyott és egyszerre nagy rémületemre azt látom, hogy az ezredesné kétségbeesztő gyorsasággal ürítgeti ki a poharát, amelyben sűrű, nehéz bikavér volt. Gyakorlott ivó módjára csak leöntötte torkán a bort és tréfát szimlelő mosolylyal toltá a poharát egy fiatal kapitány felé, ki szolgálatkészen töltögetett neki. Láttam, hogy az ezredes is aggódva néz oda, de a bornak egyelőre semmi hatása

gunkat. Nem a társadalom gyűjti össze erőit, hogy aztán az állam számára vigye, hogy azt erősítse, azt támogassa. Éppen fordítva. A társadalom fogyasztja az állam erejét, tőle vár mindent. Nemcsak azt, amit az állam nyújtani hivatott. Rendet, békét, biztonságot és kulturát. De tőle várunk s tőle követelünk olyant is, amit jómagunknak kellene megszereznünk istenadta két kezünk munkájával.

Ez bizony lazzaroni-szokás. Koldus-szokás. Veszedelmes és egyúttal neveléses szokás is. Meg is kell szűnie. A társadalomnak világosan meg kell látnia és föl kell ismernie azt a viszonyt, amely közte és az állam között van. Éreznie kell, hogy az állam erejét elszívja folytonos koldulásával, kéregetésével. Tudatára kell ébrednie, hogy ha maga fölött rendet, békét és biztonságot őröz hatalmat akar tudni, ahhoz nem elég, hogy ezt a hatalmat megteremtette, de fönn is kell tartania.

Minden deputáció és minden kérvény egy-egy parciális kis elorzása az állami hatalomnak. Vagy legalább kísérlet ebben az irányban.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, június 10.

A borvám-klauzula körül nagy vita kerekedett ma a kérvények tárgyalása során és a vitának holnap is folytatása lesz. Az ellenzékrol azt a vádat zudították a kormányra, hogy politikai szempontok vezették és nem iparkodott a magyar bortermelés érdekeit megvédelmezni. Hieronymi Károly elhárította a kormányról ezt a vádat és nevelésesnek bélyegezte azt a gyanúsítást, hogy ezt az eminenter gazdasági kérdést politikai tekintetek irányították.

A kérvények előtt letárgyalták a dunai halászat védelméről és Sándor község be-

nem mutatkozott. Az asszony feszesen ült a széknél, engem csak az nyugtalanított, hogy az ajkai körül állandóan valami furesa, rejtelmes, szinte maniakus mosolygás játszadozott. A többiek nem vettek észre semmit. Hozták a pecsenyét. Pezsgőt szolgálták fel. Az asszony mindjárt felhajtott két teli pohárral. Most mindjárt baj lesz, gondoltam magamban. De nem történt semmi. Az asszony ült feszesen, katonásan. A csőrömpölés elhallgatott, a felszólaló katonák — megtanfítottuk rá őket — megmerevedtek kemény vigyázz állásban, a brigadéros felemelkedett pohárral a kezében, hogy az első, az ünnepies, nagy tósztot elmondja.

Az egész társaság felállott. Felállott az ezredesné is és óriási termete két fejjel volt magasabb a kicsi brigadérosénál.

A tábornok beszélni kezd. Három szót alig mond, rettenetes rémületemre mellette megmozdul az ezredesné. Az ajkain állandóan ott van az előbbi rejtelmes mosoly és — megfagyott a vér az ereimben — fel-emeli a karját. Mind a kettőt. A társaság ránéz, az asszony ráteszi az egyik kezét a kicsi brigadéros kopasz fejére, a másikkal a poharát fogja meg és a beállott halálos csendben hangosan, a részeg ember sirós gyűgyögésével megszólal:

— Tűtű!... Idd ki csak, kis öregem, ezt a bort!

A brigadéros arca vörvörös lett, az ezredesné halálsápadt. A tisztok kinosan feszengtek, az asszonyok nevetgéltek. Egy pillanatnyi gyötrelmes csend, aztán az ezredes elvezette az asszonyt s öt hónapra rá nyugalomba ment.

kebelezéséről szóló törvényjavaslatokat s néhány jelentést helyiérdekű vasutak engedélyezéséről.

A képviselőház ülése június 10-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István, Hieronymi Károly.

Elnök: Megnyitja az ülést s előterjeszti a feliratokat.

Vita nélkül megszavazzák a dunai halászat védelmére Romániával kötött szerződés becikelyezéséről és Sándor községnek Szabadka város területébe való bekebelezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Buzáth Ferenc kifogásolta, hogy községek akaratuk ellenére kebeleznek be.

Gróf Tisza István miniszterelnök megjegyzi, hogy fontos közigazgatási érdekek kívánták azt.

Várady Károly a vicinális vasutak engedélyezéséről szóló jelentések kapcsán kérdi a minisztert, hogy mikor lesz készen a helyiérdekű vasutakról szóló új törvényjavaslat.

Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter azt feleli, hogy pontos határidőt nem jelölhet meg.

(Kérvények.)

Babó Mihály a borvámra vonatkozó kérvényeknél kéri a kormányt, hogy tájékoztassa a Házat s jelentse ki, vajjon elfogadjá-e a függetlenségi párt határozott javaslatát, amely az olasz bortól minden vámkedvezményt meg akar vonni.

Szederkényi Nándor szerint kétszázmillió koronánál nagyobb kárunk van az olasz borvám miatt, melyet azért állapítottunk meg olyan alacsony tételben, hogy Olaszországot a hármasszövetségben megtarthassuk.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy annak idején nem politikai okból állapították meg a 3 forint 20 krajcáros borvámot, amelyet 1892-ben mindenki túlságosan magasnak tartott Magyarországon. Ezt a vámot már különben is megszüntette a kormány. A beadott határozati javaslatot a kormány nem járulhat hozzá, mert ily körülmények között nem lehetne szerződéses tárgyalásba bocsátkozni és az ország más gazdasági érdekeit megvédelmezni.

Darányi Ferenc meg van róla győződve, hogy az alacsony borvámok a hármasszövetség, a militarizmus az oka.

Udvargy Ferenc fejtegeti, hogy ha a kormány nem tud az olasz bor ellen védekezni, akkor csakhamar országos népvándorlás lesz, mert minden szőlősgazda elmenekül ebből az országból.

Elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet után folytatják a kérvények tárgyalását.

Báró Kaas Ivor: Miért ne lehetne kimondani, hogy az olasz borvámklauzula meghosszabbítását nem fogjuk megengedni. Legalább Olaszország is tisztán látna. Igaz, Olaszország retorzióval élhet, de attól nem fél, hogy lovakra fog nagy vámot vetni, mert ha neki szükség van lóra, nem fogja mesterségesen megdrágítani a mi lovaink árát. Vessenek már véget annak a kételynek, hogy a bortermelők érdekét a kormány kész elejteni.

Kubik Béla a házszabályokhoz kér szót. Az előadónak nincs bármikor joga felszólalni.

Elnök: A házszabályokból bizonyítja, hogy az előadónak joga van felszólalni.

Visontai Soma úgy látja, hogy a kormány a borvám-kérdést abból a szempontból nézte, vajjon a hármasszövetség nem fogja-e megkötni a kormányt kezét. A miniszter szavai némileg megnyugtatták. Elfogadja a határozati javaslatot.

Vencső Gyula a kormány iránt érzett bizalmánál fogva az előadói javaslatot fogadja el.

Rakovszky István kikel az ellen, hogy ebbe a kérdésbe is belevégítik a bizalmi kérdést. Itt a közérdek, a kormány álláspontja is megköveteli, hogy egyhangulag elfogadják a függetlenségi párt határozati javaslatát. Határozott fellépésre van szükség. Olaszország a lősé fa-exporton ránk van utalva, ezt nem lehet ellenünk kijátszani; a kormány kezét egyedül csak a külügyminiszter gyámoltalan politikája bénítja meg.

Visontai Soma személyes megjegyzései után

elnök a vitát holnapra halasztja s jelenti, hogy holnap a honvédelmi és a kereskedelmi miniszterek válaszlóli fognak több függőben levő interpellációra.

Az ülés 2 órakor végződik.

BELFÖLD

A kultusz-költségvetés.

Budapest, június 10.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor Falk Miksa elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalta a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1904. évi költségvetését. Az ülésen résztvettek a kormány részéről Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter, Zsilinszky Mihály államtitkár, Papp Elek miniszteri tanácsos, Halász Ferenc, Morlin Imre és Boncz Ödön osztálytanácsosok. Elnök az ülést megnyitván,

Justh Gyula arra kéri a minisztert, hogy programot adjon legalább körvonalalában.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy a legnagyobb előzetkénységgel kíván lenni, arról azonban nincs tudomása, hogy a miniszter a pénzügyi bizottságban szokott volna programot adni. A Házban ezt meg fogja tenni, itt pedig minden kérdésre a legnagyobb készséggel felel. Nem okozna nehézséget neki programot adni, mert már számos kérdésben a Házban is nyilatkozott és így kizárólag időkiméltés szempontjából kéri, hogy a programadástól eltekintenek.

Komjáthy Béla hajlandó a programadástól eltekinteni, ha a miniszter elvileg elismeri, hogy ehhez a kérshez a bizottságnak joga van.

Hogedűs Sándor a tényállás tisztázása szempontjából kijelenti, hogy az általánosan bevett szokás nem volt az, hogy a miniszter a pénzügyi bizottságban programot adjon, a program kidomborodik akkor, midőn a miniszter az egyes kérdésekre válaszol.

Gróf Teleki Sándor előadó: Számszerűleg ismerte a költségvetést, az egyes rovatoknál való emelkedéseket. Nagyobb emelkedés csak egyes címeknél van, így az egyetemnél, ahol tanári állások rendszeresítették, továbbá a kórodáknál a beteglétszám emelkedése miatt, az állami gimnáziumoknál, az állami elemi iskoláknál, ahol mintegy 400 új tanítói állás rendszeresítése vált szükségessé, a képzőművészeti, a Nemzeti Múzeumnál, az egyházk segélyezésénél, ami törvényen alapszik. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Justh Gyula: Kifogásolja a központi létszámmal a személyzettszaporítást, holott a pénzügyi bizottság 1903. évi határozata szerint ez csak külön törvényvel lenne megtehető. A népoktatásra nézve azon nézetben van, hogy a célt elérni csak úgy lehet, ha az összes népiskolák államosítottak. A tanítóképzőket nem venni az állam kezébe végzetes hiba, mert a cél nemcsak az, hogy a tanító magyarul tudjon, de hogy érzelme is magyar legyen; ezt pedig nemzetiségi képződéssel el nem érhetjük. A tandíj a népoktatásnál elterelő. A középiskolák egységesítésére kéri, mi a miniszter nézete. Ohajtja itt is a tandíjleszállítást. Az egyetemi oktatás reformjára is kér nyilatkozatot, a tandíj itt is leszállítandónak tartja. A Nemzeti Múzeum kibővítésére nézve is kívánja tudni a miniszter véleményét. A közoktatásügyi minisztérium részére építendő palotának van-e már kiszemelt helye?

Komjáthy Béla az iskolák államosításának híve. Kéri, érvényben van-e az 1846-iki törvény és kötelelenségnek tartja-e a kormány azt végrehajtani, hogy ne legyen többé oly lelkes Magyarországon, aki nem tud magyarul. Micsoda lépéseket tett arra, hogy a görög-keleti szeminarium Budapesten felállíttassék? A görög-katolikusoknak több válfaja van, az egyik magyar érzelmi, a másik nem. Elő akarja-e mozdítani a miniszter, hogy egy magyar görög püspökség létesíttessék? A Muraköz a szombathelyi püspökséghez csatolandó, kéri, hogy áll ez a kérdés? Kéri továbbá, hogy a kisdudóvá-törvény végrehajtását mi gátolja? A női nevelésre kevés suly van fektetve, különösen az előkelő osztályokban rossz irány kezd lábrakapni a külföldi importált nevelőkkel. Ezzel a kérdéssel is foglalkoznia kell a miniszternek.

Hogedűs Loránt kimutatja azt, hogy a külföldön élő kivándorolt magyarságnak azért van olyan kevés iskolája és tanítója, mert a magyar tanítói nyugdíjtörvény szerint a külföldön folytatott tanítás nem számítatik be a nyugdíjba. E helyett azt javasolja, hogy az állam a magyar tanítóknak a külföldön magyar iskolában töltött szolgálati idejét, mint a magyarság érdekében tett misszionáriusi szolgálatot, kétszeresen számítsa be a nyugdíjba. Továbbá kéri a minisztert, mit szándékozik tenni az osztrák közoktatásügyi miniszternek legutóbbi levelével szemben, mely a zágábi egyetemet a vizsgarendszer útján az osztrák egyetemekkel szoros kapcsolatba

hozta s a magyar egyetemektől még jobban elválasztotta. Megjegyzni azt is, hogy a diplomáciai vizsgák rendje is nem a magyar, hanem az osztrák és horvát egyetemek szabályzatához alkalmazkodik. Ezután arra a kérdésre tért át, hogy Budapesten mily kevéssé használják társalgásukban a művelt osztályok is a magyar nyelvet. Mivel a szőlőnek ezt az állítását megtámadták, ő az utcákon megszállta a felnőtt társalgó embereket és a két legnagyobb forgalmu uton azt találta, hogy az utcán járók között 51% beszélt Budapesten magyarul, 49% németül s egy kis töredék szlov vagy francia nyelven, holott a statisztika szerint 79%-a Budapestnek magyar anyanyelvű. A magyar nyelv ezen nem használásának egyik oka az, hogy Budapesten az ismétléstelekeknek, a prédikációknak több mint fele még mindig idegen nyelven történik. Ezért tehát azt kívánja, hogy a kultuszminiszter egyfelől az egyházi főhatóságoknak figyelmét hívja fel erre az anachronisztikus állapotról, másfelől pedig a fővárossal lépjen a kormány érintkezésbe az iránt, hogy midőn a főváros valamely egyháznak segélyt vagy telket ad, kötések ki az illető egyházakban a magyar nyelv használata.

Szederkényi Nándor: Harminc év alatt a magyarosodás haladása igen csekély, akár a nemzetiségi, akár az egyházi teret nézzük. Az iskola egyik eszköze a magyar kultúra terjesztésének, de azokkal az eszközökkel, amik rendelkezésünkre állanak, a célt el nem érhetjük. Csak akkor érhetünk célt, ha intézményeink akként alakulnak át, hogy Magyarországon a magyar nyelv tudása nélkül megélni ne lehessen. Oly egyházat, amely magát idegen nemzetiségnek vallja, nem kell segíteni, hogy az idegen nációnak propagandát ne csinálhasson.

Neményi Ambrus: Tény, hogy az ideai költségvetésben minden minisztériumnál személyzettszaporítás van. Ennek egyik oka, hogy számos oly törvényjavaslatot alkotunk, amely szaporítást tett szükségessé. A másik oka a parlamenti helyzet, amely a költségvetések letárgyalását késleltette. Ami a kultuszminiszteri személyzettszaporítást illeti, a miniszter abban a szelvényben járt el, melyet a bizottság a fizetéstelen tisztviselőkkel szemben kifejezésre juttatott. Szükség van a szaporításra és így helyes, hogy az a költségvetésbe beillesztetik és nem valami burkolt segélyt adják ingyenes alkalmazottaknak. Kéri a minisztert, hogy új fizetéstelen állásokat ne rendeztesen és ha van még ilyen, azokat rendelje ki. Kéri továbbá, hogy a berendelt ingyenes tisztviselők kimutatását a miniszter terjessze be.

Bedő Albert: A dologi kiadásoknál mindenütt emelkedés van, itt gondosabb kezelésre kell a tisztviselőket szorítani.

Gróf Teleki Sándor: Bizonyítja azon haladást, melyeket a közoktatásügyi tárca a múlttal szemben tett. Továbbá örömet fejezi ki, hogy az egyetemi közoktatás végre a megvalósulás előtt áll. Kérte a minisztert, hogy az ország keleti részeiben lévő nagy népességnek gyakorlati oktatásról, valamint az ott élő és veszélyeztetett magyarság védelméről gondoskodjék.

Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter válaszolt ezután a felhangozott kívánásokra és észrevételekre. Kijelentette, hogy szilárdul el van határozva a berendelések és a fizetéstelen egyének alkalmazásának elkerülésére. A kirendeléseket nehéz a tárcaja körében teljesíteni, mert a központban jogászok vannak és a kirendelések más minősítést igényelnek. A kultuszminisztérium palotájának telkére nézve annyit jelezhet, hogy szándéka a parlament közelében helyezni el a minisztériumot, úgy, hogy az összes hivatalok ott elhelyezhetők legyenek. A népoktatás terén utal a legutóbbi szaktanácskozásra, amelyen a törvénytervezetet tárgyalták. Az ő javaslata csakugyan a minimumát képezte annak, amit a magyar nyelv érdekében tennünk kell; mélyen fájjalja, hogy a nemzetiségek még ezt is megtámadták, de azért a retorzió terére nem kíván lépni s csak azt kívánja a törvénybe bevenni, ami biztosítja a magyar állam érdekét és a magyar nyelv jogát. Az 1868. évi törvény elvűl kimondta, hogy minden gyermek anyanyelvén oktatassék. Ezt az elvet az államnelyv érdekben korlátozni kell, de egészen megtagadni nem lehet. Keresztül kívánja vinni, hogy mindenki a magyar nyelvet a népoktatásban megtanulja, de ennél tovább nem mehet.

A tankönyvekre nézve tulságosan messzemenő volna, ha a tankönyvek megállapítása az állam jogává tétetnék, s teljesen elég, ami a törvénytervezetben van, hogy azokat megvizsgálhatja, az államellenes tankönyveket kiküszöbölheti és használatát megtilthatja. A kiegészítés államosítása által egy nagy lépéssel ha-

ladtunk előre, a tandijra nézve azt jegyzi meg, hogy erre az állam csak az állami iskolákban tud rendelkezni s itt a kedvezményekben a lehetőség elmegey.

Budapest környékének németiségére nézve megjegyzi, hogy az állam a maga körében amit tehetett, megette állami iskolák felállításával. Nem hiszi, hogy a magyarság terjedésének akadály a főváros lakossága volna. A fővárosi egyházak szónoklatának nyelvével figyelemmel kíséri s ezzel a kérdéssel foglalkozni fog.

A középiskola egységesítésére nézve kijelenti, hogy államtikarsága idejében a munkát megindult, az akkori reform arra irányult, hogy az ötödik osztályig történjék egyesítés s azután bifurkáció álljon be annyiban, hogy a francia és a görög nyelv között a tanulóknak engedessék meg a választás és az iskola egyforma képzést adott volna. Az új porosz rendszert, amely a jogosítást egyesítése mellett az egyetemen pótolta a latin és görög nyelvet, nálunk alkalmazni nem lehet, mert az egész egyetemi tanrendszer más. Olyan a kérdés sürgősnek nem tartja, de foglalkozni fog vele. Ez a reform szorosan összefügg a polgári iskolák reformjának kérdésével is s elsőbrendű feladatnak ezt tartja, mert ez fogja a realiskola jövő helyét kijelölni, s azért ezzel a kérdéssel behatóan fog foglalkozni. Terve az, hogy a polgári iskolákat hét osztályúvá kell fejleszteni, minek elvégzése bizonyos kisebb hivatalokra kiegészítse s az önkéntességi jogot is megadná. Hogy nálunk annyi kereskedelmi iskola van, ennek éppen az az oka, hogy ezek önkéntességi jogot adnak s így ezeknek nagy részét kellene hét osztályú polgári iskolává átalakítani. Az önkéntességi jog kérdésében a hadügyminiszterrel folynak a tárgyalások. A középiskolák tandijának leszállítását neheznek tartja, mert így is nagy a túdulás ezekbe, amit csak elősegítene a tandijleszállítás.

A jogi szakoktatás reformjára elődja, hogy a kérdés a körül forog, hogy az ügyvédi és bírói minősítés kérdése miképp oldatik meg. Álláspontja az, hogy a kötelező jogdoktorátus nem célszerű s az elődje által ebben az irányban elkészített törvényjavaslatot magáévá teszi és annak beterjesztése már csak attól függ, hogy mikor fogja az igazságügyminiszter a maga javaslatát a bírák és ügyvédek képzésére nézve beterjeszteni. A tandij leszállítását az egyetemen még aggályosabbnak tartaná. A zagrábi egyetemnek az osztrák egyetemhez való közeledésére nézve megjegyzi, hogy legutóbb történt intézkedés, mely a zagrábi egyetem hallgatóinak megkönnyíti a budapesti egyetemre való átlépését s itteni vizsgázását. A muzeum meglévő régi épülete, nézete szerint, nem bővítendő ki, fejlesztésről azonban a közel jövőben fog gondoskodni.

Az 1840-iki törvénynek a papok magyar nyelvtudására vonatkozó intézkedését igyekszik végrehajtani, s ha eredménye nincs, annak oka az, hogy a törvénynek nincs szankciója. A Budapesten felállítandó görög-katolikus szeminárium kérdését tanulmányozni fogja. A költségvetésbe a görög-katolikus magyar liturgiai könyvek szerkesztésére tetemes összeg van felvéve. A protestáns theologiai fakultásokra megjegyzi, hogy ezeknek az egyetemen leendő felállítására az egyházak részéről még nincs eléggé előkészítve. A nem magyar egyházaknak a segély meg nem tagadható, mert ezt a kongrua-törvény ki nem köti.

A kisdobóvási törvény végrehajtását szívén viseli, sajnálja, hogy azt eddig pénzügyi nehézségek miatt csekély mérvben lehetett végrehajtani. A leányiskolák szaporítása kívánatos, de az a visszasság, amelyet Komjáthy említett, hogy külföldi nevelőnek hozatnak be, évről-évre csökken s e tekintetben nagy a haladás. A külföldi iskolákban töltött tanítói működés a nyugdíjigénybe újabban már betudatik.

Erre a központi igazgatás tételeit megszávták. A budapesti Tudományegyetem tételénél **Hegedűs** Sándor és **Justh** Gyula hangoztattak egyes kívánásokat, amelyekre válaszolva, a miniszter a többi közt kijelentette, hogy az új fülgógyászati klinika úgy lesz felszerelve, hogy ott az orr-és fülgyógyászati is tudományosan legyen művelhető.

A népnevelés tételénél is megnyugtató választ adott a miniszter gróf **Zichy** Aladárnak és **Bedő** Albertnek, mire a költségvetés többi tételeit vita nélkül elfogadták. A bizottság holnap délután 5 órakor az igazságügyi minisztérium költségvetését tárgyalja.

A német kereskedelmi szerződés. Egy jól értesültségéről ismert berlini lap is azt írja ma, hogy az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés végett megindult tárgyalások megakadtak, még pedig azért, mert német részről vonakodnak enyhíteni az állategészségügyi konvenció. Ezzel szemben félhivatalosan azt jelentik, hogy a tárgyalások elé nem gördültek abnormis nehézségek, csak annyi igaz, hogy az állategészségügyi kérdésnél nagyobb differenciák merültek föl. Megbizottaink hazaérkezése nem jelenti a tárgyalások megakadását. A berlini értekezlet átjutott az első olvasáson és mi sem természetesebb, mint az, hogy megbizottaink jelentéstétel végett hazajöjjenek és kormányaikkal az átvett anyagot megbeszéljék.

Az országgyűlési szabadelvűpárt báró **Podmaniczky** Frigyes elnöke mellett ma értekezletet tartott, melyen **Hieronymy** Károly kereskedelmi miniszter változó többi interpelláció adandó választ. Ezek az interpellációk a következők: **Wilczek** Frigyes a keleti-tengeri hajózási társaság ügyében, **Udvary** Ferenc néhány közönséges utadójáról, **Várady** Károly a szabad orvoslásról és **Bartha** Ferenc a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendeletek módosítása ügyében. Ezután **Münnich** Aurél a horvát regnikoláris bizottságba és **Trauschenfels** Emil a 9. bíráló-bizottságban megüresedett helyre jelöltettek.

Báró Bánffy mandátuma. A képviselőház állandó választmánya ma délelőtti ülésén vette vizsgálat alá báró **Bánffy** Dezso szegedi mandátumát. A mandátumát rendben lévőnek találták s a kérvényezésre kiszabott idő fenntartásával Bánffy igazolt képviselőnek mondták ki.

A függetlenségi pártból. A függetlenségi és 48-as párt ma este értekezletet tartott és tárgyalás alá vette a kormány által beterjesztett indemnitást, melyet **Komjáthy** Béla ismertett. **Benedek** János azt indítványozta, hogy a párt tekintse a javaslatot bizalmi kérdésnek s ennélfogva ne fogadja el. **Bátkay** László, **Gál** Sándor, **Lukács** Gyula, **Kubik** Béla, **Ráth** Endre, **Barabás** Béla, **Rákosi** Viktor, **Olay** Lajos, **Stalmári** Mór és **Horváth** Gyula azt az álláspontot foglalták el, hogy a legközelebbi multtal szemben a pártnak kötelessége a miniszterelnök s általában a kormányának tetteit erős kritika tárgyává tenni s rámutatni arra, hogy a miniszterelnök kormányzásának hét hónapja alatt semmit sem váltott be ígéreteiből, amelyekért a párt őszszel a rendkívüli parlamenti fegyverek használatától elállott. **Komjáthy** Béla elnök ezután határozatilag kimondta, hogy a párt az indemnitási javaslatot nem fogadja el, azt bizalmi kérdésnek tekinti s ez álláspontjának a Házban való kifejezésére az elnökség egyik tagját kéri fel. Egyttal **Olay** Lajos indítványára levélben felszólítják a párt tagjait, hogy a képviselőház tanácskozásán hétfőn okvetlenül megjelenjenek. A horvát regnikoláris bizottságba megválasztott **Barta** Ödönt, ki tagságáról lemondott, a párt egyhangulag újból jelölte. Elhatározták végül, hogy a kecskeméti függetlenségi párt ismert átiratát egyik legközelebbi értekezleten fogják tárgyalni.

BUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-ikén új előzetes nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Amatőr fényképezészek figyelmébe.

Teljesen díjtalanul, legkiválóbb műszerekkel berendezett műterem, laboratórium, másoló terem áll egész napon át az amatőr urak rendelkezésére. Oktatás is adatik a fényképezés minden ágában, lemezek előhívásának, másolásának és mindenféle fényképezési munkák elkészítésére elfogadjatnak. Minden-nemű főnökösségi eszközök **BIENENFELD**-féle fényképezési műintézetben Budapest, Kisdiófa-utca 16.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 10.

A haditudósítók fantáziáját kemény próbára teszik az utolsó napok. És mikor ezt konstatáljuk, készségesen ismerjük el, hogy az elsőség pálmája a Reuter-ügynökséget illeti meg, mely szinte hihetetlenül mivel a legkülönösebb hírek kovacsolásában. Ami azonban érthető, minthogy a jeles ügynökség már a boer- és boxer-háborúban szerezte meg a szükséges gyakorlatot és már akkor feltűnt azzal az ügyességével, hogy milyen mulatságos mesékkel tudja a háború szüneteit kitölteni. A Reuter-ügynökség e mellett rendkívül óvatos. Mindég hivatkozik a forrásra, mely hírt szolgáltatta. Ez a forrás jelenleg: több kínai menekült, ki azt állítja, hogy Port-Arthur előtt már négy nap óta rettenetes csata folyik, továbbá, hogy a kikötőben már csak három nagyobb hajó horgonyoz, míg a többi eltűnt. Azt is tudják a kínaiak, hogy az erősség külső védművei nagyon erősen, a belsők pedig csak könnyen sérültek meg. Talán nem esalódunk, ha azt hiszszük, hogy ezek a kínaiak ugyanazok, kik a minap a harmadik japán sereg teljes pusztulását jelentették az orosz táviró-ügynökségnek. És még vagyunk győződve, hogy a derék kínaiak mindaddig beszélni fognak, míg meg nem szólal majd maga Kuropatkin és Yamagata.

Egyelőre azonban mindkettő hallgat. De azért némi világosság kezd derülni a Kuropatkin legújabb haditervére. Kitiünik, hogy seregének nagyrésze félkör alakban közeledik Szamaciból Sziujang felé, hogy azután a Föngvangesöng felé való előnyomulásra egyesüljön. Ugy látszik, hogy Kuroki nyugodtan várja a feléje hömpölygő seregeket. Sem az ő, sem Oku, sem Nodzu operációiról nem érkezik megbízható hír. A Morning-Post azt a jelentést kapja, hogy a japánok elfoglalták Szamacit. Ha ez igaz, akkor Kuropatkin elé máris nagy akadály gördült előnyomulásában és Oku háborítlanul kezdheti meg Port-Arthur ostromát. És valószínű, hogy meg is kezd nem sokára, mert a halasztás minden napja új erőket hoz Európából az oroszoknak, míg a japán erő egy részét az ostrom előkészületei tartják lekötve, ami a főhadserget is gyöngíti. Már pedig ennek a főhadsergnek erejétől függ a háború sorsa, minthogy a kocka nem Port-Arthur előtt, hanem ott fog eldőlni, ahol Kuropatkin serege és a japán tábornokok egyesített hadosztályai fogják a nagy csatát megvívni.

Port-Arthur ostroma.

London, június 10.

A Nodzi tábornok parancsnoksága alatt álló harmadik japán hadsereg valószínűleg meg fogja támadni Port-Arthurt. Oku hadserege pedig igyekeznél fog Liaojang irányában Kuroki seregével egyesülni. Azt a hírt megcáfolták, hogy a japánok már megtámadták Port-Arthurt és hogy az oroszok nagy veszteséggel visszaverték őket. Tokióból azt jelentik, hogy Port-Arthur ostromát elhalasztották addig, amíg a tálieniáni öblöt egészen megtisztították az aknáktól. Az oroszok mindössze ezerhatszáz aknát raktak az öbölben és ezek eltakarítása még tíz napig fog eltartani. Tokióban határozottan hiszik, hogy a japánok június végén elfoglalják Port-Arthurt.

Sajmacinak a japánok által történt elfoglalásáról a következőket jelentik a

Morning-Postnak: A japánok hat zászlóaljval támadták meg Szajmacit, ami vagy azt jelenti, hogy valamelyik nagy japán hadsereg megkezdte az offenzívát, vagy pedig demonstrációról van szó, amelynek az a célja, hogy Karopatkint arra kényszerítse, hogy haderejét ebben az irányban fejtse ki. Az is lehetséges, hogy a japán parancsnok csak fedezni akarja Port-Arthur ostromát azzal, hogy Kuropatkint ott lekötö.

A japán hadvezetés kritikája.

London, június 10.

Angol katonai körökben a japán hajók-nak a liaotongi öbölben való megjelenését érthetetlennek találják. Megjelenésük Kaicsu és Sunjienseng között nehezen egyeztetethető össze egy végrehajtható stratégiai tervvel és arra enged következtetni, hogy a japán flotta és szárazföldi seregek felélős vezetése nincs egy kézben. Minden modern stratégia célja Bonaparte 1796-iki példája óta az volt, hogy apró csefogsokot kerülve, minél gyorsabban megsemmisítő haderővel megtámadja az ellenség szárazföldi haderejét és az apróbb ügyeket magukra hagyja. A kinesui csata után egy európai tábornok egy kis sereget hagyott volna a földszorosnál és minden rendelkezésére álló emberrel az ellenség főerejére, Kuropatkin hadseregére vetette volna magát és elvágva Mukdentől északra fennálló összeköttetéseit, döntő ütközetre kényszerítette volna az ellenséget.

Ennek a csatának kimenete a japán tulerónél fogva nem lehetett volna kétséges. Mukden és Port-Arthur lett volna a győzelem kettős díja, mert hónapokig tartott volna, míg egy második orosz hadsereg Karbinál koncentrálnálható volt és a Mukdentől északra fekvő terület kitűnően megvédelmezhető. Csak azt lehet gyanítani, hogy a japánok óriási fontosságú diplomáciai akcióit terveznek, mert valóban hihetetlen, hogy a hadsereg és a flotta nem működnek többé összhangban. Oly következtetés ez, amely elkerülhetetlen, ha valóban az a céljuk a japánoknak, hogy Kuropatkin-t dél felé csábítsák. Ez arra a következtetésre kényszerít bennünket, hogy a japánok a tizenegyedik órában aranyhidat akarnak építeni a béke felé. Port-Arthur biztosan el fog esni és a japánok meg akarják kímélni az oroszokat egy második Szedán lesújtó megaláztatásától, amely szunnyadó fanatizmusukat felébresztené s egy hosszú háborút tenne elkerülhetetlenné.

Kuroki előnyomulása.

Pétervár, június 10.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből mai kelettel: Kuroki tábornok hadserege kezd előrevonulni. Kémjeink Sajmacsi vidékén jelentékeny haderőket leltek. Naponként fordulnak elő kis előreszártározások. Az ellenség tulnyomó csapatai elől lassanként visszavonulnak.

Az oroszok hadműveletei.

London, június 10.

Tiencinből jelentik: Tízezer orosz gyalogos és több lovas-üteg Pocsicsia mellett, Kájpingtól tizenkét angol mértföldnyire délre, álsáncolta magát. Hadállásuk nagyon erős és földműveik egy angol mértföldnyire terjednek. Kozákok tartják az innen öt mértföldnyire levő Hájszancsiát, hogy a japánok előnyomulását föltartóztassák. Az ellenség csapatok előőrsi itt naponként érintkeznek. Kuropatkin hadmozdulatairól azt jelentik, hogy ötezer orosz gyalogos a Föngvangesöngtől délre levő Sziujenbe vonult, hogy a japánok figyelmét elterelje és az észak felé való visszavonulást fedezze. Az

oroszok elérték Szujesajcsingot és Szajmace felé nyomulnak előre. Az északnyugati utakat és szorosokat orosz tüzérség szállta meg. Japán lovasok, akik kitűnően végzik a kémsemlét, a kozákokat több ütközetben megverték.

A japánok ereje.

Páris, június 10.

Báró Sujemacu japán államférfi, akit rendkívüli küldetésben előbb Londonba s onnan Párisba küldött kormánya, egy hírlapiról előtt akként nyilatkozott, hogy a japánok Port-Arthur meghódítására 100.000 főnyi hadsereggel rendelkeznek s ez a nagy haderő képes lesz ugyanakkor, amikor a főrohamot intézi Port-Arthur ellen, egyúttal Kuropatkinmal is szembeszállani.

Skridlov Port-Arthurban. (?)

Páris, június 10.

Pétervári magántáviratok szerint tegnap este azt híresztelték, hogy a cár az a távirati értesítést kapta Skridlov admirális-tól, hogy Port-Arthurba érkezett. Kérdéses, vajjon Skridlov egyedül érkezett-e Port-Arthurba vagy a vladivosztoiki hajóhaddal.

London, június 10.

Skrydlov tengernagynak Port-Arthurba való érkezéről jelentik, hogy Skrydlov vette át Port-Arthur védelmét és erős támogatást vár báró Stackelbergtől, akinek serege állítólag 30.000 főnyire emelkedett, továbbá számít Miscsenko és Rennekamp tábornokokra is, akiknek az a feladatuk, hogy megakadályozzák az első és a harmadik japán sereg egyesülését.

HIREK

Budapest, június 10.

— Személyi hírek. Wlassics Gyula egyetemi tanár a zalamegyei Perakra utazott, ahonnan 12-én Csáktornyára megy a Zrinyi Miklós emlékszólop felavatására. — Széll Kálmán titkos tanácsos 15-én érkezik Budapestre, s másnap résztvesz a Dunántúli Közművelődési Egyesület ülésén. — Spaan tengernagy, tengerészeti parancsnok, tegnap este Budapestről visszaérkezett Bécsbe.

— A király elutazása. A király ma délután 3 óra 30 perckor többheti itttartózkodás után elutazott Budapestről. A király 3 óra 25 perckor érkezett meg a nyugati pályaudvar királyi váróterme elé, ahol a királyt Márkus József főpolgármester, Ludwigh Gyula a MÁV. elnöke és Rudnay Béla rendőrfőkapitány várták. A pályaudvaron megjelentek még: Daróczy Rezső felügyelő állomásfőnök, Kolossa Géza rendőrfelügyelő és Hausmanninger Tivadar főhadnagy, a nyugati pályaudvarra beosztott katonai parancsnok. A király különvonatát a határig Ludwigh Gyula a MÁV. elnöke, Décsy balparti üzletvezető, Lendvai, Stejskal főfelügyelő és Winkler József főmérnök kísérték. A király este 7 óra 30 perckor érkezett Bécsbe, ahonnan Schönbrunnba hajtattott.

— A nagybeteg szász király. Drezdából táviratozzák, hogy György szász király betegsége aggasztóra fordult. Az öreg király nagyon nehezen tud lélegzeni, e mellett ereje rohamosan fogy. A királyi család a király súlyos állapotára való tekintettel egyelőre Drezdában marad.

— A bolgár fejedelem Bécsben. Ferdinánd fejedelem tegnap és ma Bécsben tartózkodott és a Koburg-palotában lakott. A bolgár fejedelem bécsi tartózkodását a legnagyobb titokban tartották, de hogy miért, azt még csak nem is sejtik. A fejedelem ma este elutazott Bécsből s így Ferenc József királylyal és Goltchowskival nem is találkozhatott.

— Haza Boszniából. Nagy élénkség volt tegnap délután a keleti pályaudvaron. Az 1900-ban besorozott 69-ik ezredbeli bakák első zászlóalja s a 32-ik gyalogezred póttartalékosai érkeztek meg Boszniából. A pályaudvart ellepte a távolból érkező katonák rokonsága. A legénység a kaszárnyákban leszerelt és polgári ruhában távozott illetőségi helyére.

— **Az angol király tábornagyi öve.** Az angol királyt tudvalevőleg a magyar-osztrák hadsereg tábornagya névezte ki *Ferenc József* király. *Frigyes* főherceg a király megbízásából tegnap délelőtt adta át Londonban az angol királynak a tábornagyi méltóság jelvényeit. *Eduárd* király még délelőtt magára öltötte a tábornagyi ruhát. De nem tudta, mit csináljon az övvel, hogyan kell felöltöni, mi a formája. Mert a katonának mindig szabályszerűen kell öltözködni, ami alól a tábornagy sem kivétel, még ha király is. Segítségül jöttek a walesi és a connaughti hercegek, magyar ezredtulajdonosok, de egyik sem tudta megoldani a nehéz ügyet: hogyan kell megkötni a tábornagyi övet. Végre *Schwarz* tengerészeti attasé segített a bajon, az előírás szerint csomóba kötötte az övet és a király kifogástalanul jelenhetett meg *Frigyes* főherceg előtt. A főherceg ma Aldershotba a katonai szemlére utazott. A waterlooi pályaudvaron a főherceget több magas vasúti hivatalnok, valamint hadseregbeli és hadintézkészési tiszt, többek között *Sir Neville Layton* tábornok *Douglas* vezérőrnagy és *Baden-Powell* vezérőrnagy várták. A vasuton volt a walesi herceg is, ki a királyt képviseli a szemlén, valamint a connaughti herceg. *Frigyes* főherceget, ki osztrák-magyar tábornoki egyenruhában volt, gróf *Bigot* tábornok. *Prónay* őrnagy és *Methuen* lord kísérik. A connaughti herceg bemutatta a főhercegnek ama tisztet, kiket beosztottak melléje. A főherceg hosszabban beszélgetett *Baden-Powell* vezérőrnaggyal.

— **A kardvívó küldöttség halottja.** *Tordáról* írják, hogy *Thorockay* Lajos, a tordai szabadelvűpárt elnöke tegnap 48 éves korában meghalt. Az elhunyt tagja volt a magyar ifjak küldöttségének, amely 1877-ben *Abdul Kerim* basának diszkardot vitt Konstantinápolyba. *Bágya* Kálmánnal együtt, aki már 25 évvel ezelőtt meghalt, ő volt a Kolozsvári egyetem ki-
küldöttje.

— **Kaland a léghajón.** Tegnap Bécsben az *Excelsior* nevű léghajóval, gróf *Széchenyi* Andor, *Korövi* főhadnagy és *Berzeviczky* György kíséretében felszállási kísérletet tett. Körülbelül háromszáz méter magasságban gróf *Széchenyi*, aki gyakorlott léghajós, rémülten vette észre, hogy a tömlőből erősen ömlik a gáz. A kedvezőtlen szél a léghajót ide-oda forgatta s az utasok helyzete kezdett veszedelmessé válni. A gróf kidobatta mind a tiz zsákot, de ez sem használt, mert a léghajó a helyett, hogy szabályos módon sülyedt volna, óriási szökésekkel himbálódzott. Kinyitották a szeleléscsapokat, de ez sem használt. Az utasok kétségbeesve már a halálra gondoltak. Ottakring fölé sodorta őket a szél s az utcaen ezernyi néptömeg visszafojtott lélekzettel leste az utasok sorsát. A léghajót a szél lecsapta az utcára, de szerencsére egy fára esett, melynek ágai között megakadt. A léghajósoknak semmi bajuk sem esett.

— **Koorber betegsége.** Bécsből jelentik, hogy dr. *Koorber* miniszterelnök teljesen felgyógyult s ma már meg is jelent az osztrák kvótaküldöttség ülésén.

— **Alsószálók pusztulása.** *Eperjesről* írják nekünk: *Alsószálók* községben kedden, e hó 7-én délben óriási tüzvész pusztított; 83 lakóháza, melyek közül csak 9 volt biztosítva, 263 gazdasági épület, 32 darab szarvasmarha és 46 darab sertés, valamint az összes gazdasági eszközök a tűz martalékává lettek. *Tizenegy súlyosan sebesült gyógykezelés alatt van.* A szegény népnek mindene odaveszett, úgy, hogy a legnagyobb nyomornak néz elébe. Míg a kormány és a vármegye segítsége megérkezik, a környékbeli falvak küldenek élelmiszereket, hogy szomszédaikat az éhínségtől megmentsék.

— **A Dunagőzhajózási Társaság új főtitkárja.** Mint értesülünk, a cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság *Enyedi* Simont, a *Strasser* és *König*-éig eddigi cégvezetőjét felügyelői ranggal a kereskedelmi ügyosztály vezetőjévé nevezte ki.

— **Zászlófelavatás.** A *Munkások Országos Kölcsonös Nyugdíj- és Rokkant Egyesülete* budai *Goldberger* Bertholdné zászlóánya védnöksége alatt 12-én, vasárnap délelőtt tíz órakor felavatja diszlobogóját a III. kerületi Korona-viga-

dóban. Itt az ünnepi beszédet *Vérsi* József országgyűlési képviselő mondja. Délután a római fürdőben nagy népünnep és este táncmulatság lesz.

— **A közös hadügyminiszter látogatása.** *Lovag Pitreich* közös hadügyminiszter ma *Thiele* *Frigyes* altábornagy, a tüzérségi arzenál igazgatója, *lovag Krobotin* Sándor vezérőrnagy, *Urbán* Nándor alezredes és báró *Klingspor* őrnagy szárnysegéde, valamint a magyar delegáció több tagja társaságában a *Weiss* Manfréd cég lőszergyárait a *Csepelszigeten* behatóan megsemmelté.

— **A belgrádi évforduló.** Tavaly június 10-ikén este éjféljáig Belgrádban katonatisztek vörös bort ittak egy hotel éttermében, s vesztül huzatták a *Draga*-kölöt. A tüzes ital is, a tüzes muzsika is arra kellett nekik, hogy a kellő mámoros bátorságot szívják magukba ahhoz a duhaj vérontáshoz, amelyetől reggelre június 11-ikén megfagyott a világ ereiben a vér. Rettenetes egy gyilkolást vittek véghez a belgrádi konakban a boros tiszturak. Mire aztán a lelkek néhány nap múlva egy kicsit felszabadultak a lidérenyomás alól, már végképpen úgy volt beállítva a királygyilkosság, mint nemzeti hőstét, amely Szerbia történetének új és boldog korszakát vezeti be egy új királynak az uralkodása alatt. Egy év múlt el azóta, s nem lehet nyugodt lelkiismerettel azt állítani, hogy ez idő alatt csakugyan teljes lett volna a szerbek boldogsága az új korszakban. Sem a népe, sem a *Karagyorgyevics* Péteré, az új királyé. Az egyértelműség sehoggy sincs meg még arra a véres cselekedetre nézve, amelyet a tiszturak akkor, június 11-ikén éjszaka véghezvittek, s az sem mondható, hogy akár a király, akinek a kétféle felfogás között kellett idáig tévelyegni, akár a „nemzeti hősök” már biztossággal érzétek magukat. De azért június 11-ike elérkezett megint s ezzel a nappal végre is csinálni kell valamit. Mindenesetre pedig jó lett volna örömmel csinálni belőle, hogy a világ lehetőleg keveset lásson meg a lelkek ziláltságából, a gyűlölködésből és celszövényekből, amelyek egy meggyilkolt királyi pár sírja fölött sok-sok évig maradtak még fenn. Annyi bizonyos, hogy Péter király hívei mindenképpen azon igyekeztek, hogy a holnap minél zajosabb örömmünne legyen, s az is bizonyos, hogy a tiszték holnap vígan akartak mulatni. Zártkörű táncmulatságot hirdettek a kaszinójukban s tán a *Draga*-kölöt is elhuzatták volna megint. Csak hogy ebből holnap nem lesz semmi. A rendőrség Belgrádban, a gyilkosság évfordulóján nem tűr mulatságokat. És ilyen módon június 11-ike mégis csak gyásznap lesz, amelyre meglehetősen rányomták a maguk külön bélyegét a *Lunyevice*-testvérek, *Draga* királyné hűgái, akik gyászmisét hirdettek a *Márk*-templomba meggyilkolt nővérükért, fivérükért és sógorukért, Sándor királyért. A tiszték 15-én mulathatnak csak a kaszinóban, akkorra, Péter király megválasztásának az évforduló napjára halasztotta el a hadügyminiszter egy rendelettel a báljukat. És hogy teljes legyen a tavalyi szörnyű éjszakára való visszaemlékezés, épp mostanában adott ki a kormány egy rendeletet, hogy tilos a hagyatéka ama tárgyainak az előrvezése, amelyeken meglátszanak a nagy tragédia nyomai. A kormány megbecsülte ezt a holmit és aztán elégettet, nehogy még vásári panorámákban mutogathassák szerte a világban.

— **Öngyilkos gyáros.** Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy *Sollenauban* ma föblelte magát *Pacher* *Albin* nagyiparos, a solle-nai nagy szövőgyár társtulajdonosa. Az öngyilkos gyáros 60 éves volt s gyógyíthatatlan idegbaja kergette a halálba.

— **Bod Péter emléke.** *Magyarigénből* táviratozzák: A gyulafehérvári ev. ref. egyházmegye Magyarigénben tartotta közgyűlését, mely alkalommal *Bod Péter* magyarigényi ev. ref. lelkész, 18. századbéli egyházi és történetíró emlékeztetést is ünnepelte. A közgyűlés tagjai felkeresték *Bod Péter* sírját és határozattal kimondták, hogy mivel a sír jeltelen, méltó emlék felállítására országos gyűjtést indítanak.

— **Ausztria vizontszolgálat.** Ausztria hálás hirben állhat az angolok előtt. Azt hiszik róla, hogy minden jó szolgálatot hálásan megfizet s nem marad adósa senkinek. Szinte mosolyognánk az angolok naivságán, ha híreik nem fakadnának a messze Kelet mesegazdag talajából. A *Daily Chronicle* híre, amelyről szó van, Tokióban termett s innen a nagy és csodálandó háláérzet, amely e hirben vibrál. Arról van szó, hogy Oroszország és Ausztria-Magyarország titkos szerződést kötött, melyben Ausztria arra kötelezi magát, hogy abban a pillanatban, amikor *Port-Arthur* elesik, hadsereget állít Galícia határára, hogy elnyomja a lengyelek esetleges zavargását. A zavargásokra tudniillik kilátás van, mert nyilvánvaló, hogy az orosz hadtesteket Lengyelországból Azsiába viszik. A tokiói hír azzal végződik, hogy Ausztria azokat a szolgálatokat akar ilyen módon fizetni, amelyeket Oroszország tett egykor Ausztriának — ellenünk.

Milyen rettenetes jó dolga lehet az ázsiai hírszerzőknek, ha a háboru eseményein kívül, ilyen hírek kitalálására is ráérnek.

— **Öngyilkos öreg ur.** Ma reggel a *Dra-sche*-féle téglagyár és kőszénbánya-részvénytársaság külső jászberényi-uti telepén agyonlőtte magát *Tóth* *József*, a vállalat 68 éves számvivője. *Tóth* *József* 1870-ben került a vállalatához s kiváló képességei folytán hamarosan számvivő lett s azóta ő vezette a vállalat ügyeit. Közben megnősült, feleségül vette *Gaál* *Annát*, egy előkelő fővárosi család leányát. Példás családi életet élt utolsó napjáig. Házasságából nyolc gyermek származott, akik valamennyien élnek s előkelő társadalmi állást foglalnak el. Az öngyilkos öreg ur a gyártelepen lakott. Mindig pontos, rendes embernek ismerték, az utóbbi időkben azonban egyszerre tulságosan ideges lett. Azt beszéltek, hogy valami családi ügy keserítette el. A napokban életuntágról panaszkodott s amikor *Irma* leánya, aki odahaza volt, tudakozódott elkese-redettsége oka felől, a következőket mondta:

— Meguntam az életemet!

Tegnap este félkilencig dolgozott az irodájában. Ekkor is a felesége ment érte, hogy vacsorához hívja. Tíz óráig elbeszélgetett a családjával, miközben nem lehetett észrevenni rajta, hogy sötét gondolatokkal foglalkozik. Reggel három órakor felkelt, felöltözött s lement az istállóba, hogy a kocsisoknak utasításokat adjon. Félnégykor tért vissza a lakására s a hálószobába ment, ahol a felesége még aludt. Itt az ágy szélére ülve, jobb halántékon lőtte magát. Felesége és gyermekei a lövés zajára ébredtek fel s nyomban a mentőket hívták, akik bekötötték az öngyilkos sebéit s a Rókus kórházba vitték, ahol azonban hamarosan meghalt. Irást nem hagyott hátra s így nem tudják öngyilkossága okát. Hivatalos iratait a legnagyobb rendben találták.

— **Letartóztatott bankbizományos.** A rendőrség ma átkísértette a királyi ügyészség fogházába *Harkányi* *Ignác* bankbizományost, akinek a *Méreg*-utca 3-ik szám alatt volt az irodája. *Harkányi* *Szilády* *István* földbirtokos jelentette fel, hogy egy 22000 koronás váltóján, amelyre csak 2000 koronát kapott, a dátumot meghamisította és így be akarta hajtani. A rendőrség a feljelentés alapján *Harkányi* letartóztatta.

— **Inger Szolimán esküvője.** A szomálí expedíciójáról hírneves *Inger* *Szolimán*, immár végképpen lemondott a messze világok meghódításáról. Sokat hányatot hajója befutott a házasság nyugodalmas révébe. Ma délben, *Pettykó* *Antal* anyakönyvvezető előtt kötötte meg örök szövetségét *Henny* *Tina* batáviai születésű, csodaszép hollandi nővel. A házasságkötésnél tanuként *Ugron* *Gábor* és *Lovász* *Márton* országgyűlési képviselők szerepeltek. *Pettykó* anyakönyvvezető szép beszédet intézett az ifjú párhoz.

— **Megtamadott rendőr.** *Kosik* *József* asztalos a Gyöker-utcában összeveszett az őrszemen álló *Papp* *Dániel* 210. számú rendőrrel s torkon ragadva, fojtogatni kezdte. A rendőr övédelemből kardot rántott és a támadó asztalos balkezét megvágta. *Kosik* letartóztatták.

— Wolfner Tivadar — huszárkapitány.

Az ujjestiek népszerű képviselőjét, Wolfner Tivadart, aki eddig mint szolgálaton kívüli huszárfőhadnagy volt tagja a honvédségnek, a király kapitányi rangra léptette elő. Hasonló kitüntetés érte tudvaleg még nemrégiben gróf Tisza István miniszterelnököt is. Wolfner Tivadar régi, szorgalmas tagja a véderőbizottságnak, amelynek soraiból kivül még báró Podmaniczky Frigyes volt elnök, Münnich Aurél és Bolgár Ferenc jutottak ilyen szolgálaton kívüli katonai előléptetéshez.

— Merénylet egy orosz követ ellen.

Genfben ma gyilkos merényletet követtek el Sadowszki orosz követ ellen, aki súlyosan megsebesült. Sadowszki ma érkezett Bernből Genfbe és délután egy órájtában a szövetség tanács palotájába ment, amikor báró Initzky orosz alattvaló revolverből rálőtt. A golyó fejébe hatolt és Sadowszki összerogyott. Föltápaszkodva gyakorlat tudott elmenni a lakására, ahol a golyót kivették ugyan a fejéből, de állapotát még nagyon súlyos. A merényletről még a következőket jelentik: Ma délután 1 óra felé egy itteni polgár a Bundesstrassében két férfit találkoztott, akik élénk beszélgetésben voltak és erősen gesztikuláltak. Midőn a két férfi már egy darabnyira elment mellette, lövést hallott. Megfordult és észrevette, hogy a két idegen közül az egyik elesett. A szemtanu elérte a menekültöt és átadta a legközelebbi rendőrnök. A rendőrségen elvették a tettestől 7 milliméteres revolvert, mely még öt töltényt tartalmazott. Habozás nélkül elismerte, hogy rálőtt az orosz követre. A követ rendszerint Genfben lakott. Initzky előbb mérnök volt. Azt mondják most, hogy ruméliai és török alattvaló és jogosultnak hiszi magát, hogy az orosz kormányval szemben különböző követeléseket támasszon oly ügyekből folyólag, melyeknek jellegről még nincsenek közelebbi jelentések, de amelyek ugylátszik, magántermészetűek. Körülbelül egy évvel ezelőtt bemutatkozott a követnek és átadott neki egy memorandumot, amely követeléseit tartalmazta. Sadowszki, kinek az ügyhöz nem is volt köze, elvállalta a memorandum közvetítését és azonnal elküldte Pétervárra. Initzky türelmetlenül várta a választ és midőn ez nem érkezett meg, különböző fenyegető leveleket intézett az orosz követeseghez. E leveleket átadták a politikai hivatalnak és onnant a berni rendőrségnek.

— Eső. Országszerte jótékony esőről érkeznek hírek, amely a hosszas szárazság után a gubernára és veteményekre rendkívül jó hatással van. A következő távirati jelentések számolnak be az esőről.

Fogaras: Tegnap déltől fogva csendes, jótékony hatása eső esik. — Segesvár: Hosszas szárazság után tegnap délután megeredt az eső és egész éjjel esett. A gazdák remélik, hogy a termés annyira megjavul, hogy középhozamot ad. Az eső a gyümölcsöknek is javára válik. A szőlők középtermést ígérnek. — Sepsiszentgyörgy: Hosszabb szárazság után ma reggel esőre változott az idő. A csendes eső jótékony hatással volt a vetésekre, melyek gyöngyén állanak. A kiszáradt tengeri eső következtében pótolható lesz. Az éjlekek hidegek és a hőmérő 0 alá száll. A zöldség fejletlen, de ha az eső tartós lesz, még ezeken is sokat segíthet. — Zimony: Az éjjel három óráig tartó, zuhogó eső esett itt és a környéken, mely a fejlődésben visszamaradt gabonamétekre kitünő hatással van, valamint a kukorica, burgonya- és konyhaveteményekre is.

— Öngyilkos diák. Megint egy elpusztult fiatal élet, amely az iskolának nevelő falai közt összerokadt. Kassáról írják nekünk, hogy az ottani felső kereskedelmi iskola középső osztályának hallgatója, Altdorffer Kornél öngyilkossá lett. Három levelet hagyott hátra, amelyekben azt írja, hogy egyik tanára üldözte és folyvást bántotta és ezért unta meg az életét. szerencsétlen 17 éves ifju Altdorffer István

kassai ítélőtáblai bíró fia volt és nemcsak tanuló társai, de tanárai is szerették. Tegnap délután temették nagy részvét mellett.

— Cyrill nagyherceg házassága. A Petropavlovsk elsőlyedésekor esodásán megmenekült Cyrill nagyherceg és szerelme a hesszeni nagyhercegnő között még mindig vannak akadályok, amelyek az annyira óhajtott házasságnak útjában állanak. Cyrill nagyherceg legközelebb egy francia tengeri fürdőre utazik további tüdülésre és onnan augusztus végén fog visszatérni Koburgba, hogy jegyese, Melitta Viktória nagyhercegné oldalán járja be a cár döntését, hogy összekelhet-e az elvált nagyhercegnével. Ezalatt a szerelmes pár iránt érdeklődők megmozgatnak minden követ, hogy a cárt megpuhítsák. Híre jár, hogy a szászkoburg-góthai özvegy nagyhercegné, aki Londonba utazott, ezt az utazást főképpen arra fogja fölhasználni, hogy Edvárd király befolyását a cárnál is mozgósítsa Cyrill nagyherceg érdekében. Maga az orosz egyház a házasságot nem átolná. Még a nagyherceg előjogait sem érinthetné tulajdonképpen az, hogy elvált aszszonyt vesz feleségül. Ezt már Pál nagyherceg is megtette, aki Olaszországban ugyan, de orosz ritus szerint vette oltárhoz Pistolkorsnét, egy orosz tiszt elvált nejét, mire persze kényserítették, hogy születési előjogairól mondjon le. Ez esetleg Cyrill nagyherceggel is megtörténhetik, de akik a nagyherceget ismerik, azt mondják, hogy szívesen lemond ragjának minden diszéről, csakhogy szerelmét elvehesse.

— Házasság. Fái Fáy István belügyminiszteri segédfogalmazó és főispáni titkár, pestyei földbirtokos, eljegyezte bodor- és zakáchalfai Baranyay Hildát, Baranyai Géza komárommegei földbirtokos leányát.

Dr. Farkas Ignác budapesti orvos, eljegyezte Lusztig Jenny kisasszonyt, Lusztig Ede fővárosi kereskedő leányát.

Dr. Scheer Béla Béla fővárosi ügyvéd e hó 12-ikén fél tizenkettőkor vezeti oltárhoz a dohány-utcai izraelita templomban Kuttner Irén kisasszonyt.

Schönfeldt Adolf esongrádi vendégfőls eljegyezte Golástein Mariska kisasszonyt Ó-Becsen. Mermelstein Márton 14-én délután 4 órakor esküszik örök hűséget Leitervics Rezsini kisasszonynak, Leitervics Abraham leányának Sátoralja-Ujhelyen.

— Kereskedelmi összeköttetések az Egyesült-Államokkal. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a st. louis-i kiállítás és az Egyesült-Államok kereskedelmi viszonyainak tanulmányozásával bizta meg Zerkowitz Emilt, kit amerikai tanulmányújtára a Magyar Kereskedelmi Csarnok és a Kereskedelmi Utazók Egyesülete is külön megbízásokkal látott el. Az Egyesült-Államok kereskedelmi viszonyai, fogyasztási piaci stb. iránt érdeklődő kereskedőknek, iparosoknak készséggel szolgál felvilágosítással Zerkowitz Emil. Címe: c/o Hugo Lederer, 53 Ave. B. New-York.

— Évzáró vizsga. A Pestü izraelita hitközség Talmud-Tóra intézetének évzáró vizsgáját 12-én tartják meg a Rombach-utcai iskola-bélységben. A vizsga reggel 8 órakor kezdődik.

— Életunt kárpitos. Fuchs Gusztáv, augsburgi születésű 42 éves kárpitos ma délelben Ujjesten, a Boesky-utca 21. szám alatt lévő lakásán borotvával elmettszette a nyakát. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy nagy nyomorúsága miatt válik meg az élettől. Haldokolva vitték a gróf Károlyi kórházba.

— Egyesületi élet. A Budapesti (budai) Tanítóegyesület tegnap tartotta évi közgyűlését. Kapronczay Mihály bemutatta új énekkönyvet és módszerét lelkes tetszés közben. Ujváry Béla szellemes előadást tartott a nürnbergi nemzetközi iskolaegészségügyi első kongresszusról. Végül Witkowszky Sándor fölolvasta egy pályanyertes tanulmányát a természetben megnyilatkozó erkölcsi igazságok nevelő hatásáról. — A Gyógyult Betegeket Segítő Egyesület tegnap este lovag Falk Zsigmond elnöklet alatt választmányi ülést tartott. Dr. Yármay Gyula ismertette az egyesület vagyoni állapotát, majd Mózes László fölolvasta a közgyűlés elé terjesztendő tükri jelentését. A közgyűlés június 23-án lesz.

— Halálozás. Ungár Rudolf félegyháza nagykereskedő meghalt. Temetése vasárnap délután volt, nagy részvét mellett.

— Gyilkosság az ablakon keresztül.

Nyitárol táviratozzák: Nagykéren tegnap Hutala András kisbirtokost, ki ebédnél ült családja körében, az ablakon át agyonlőtték. A gyilkosság oka az, hogy Hutala házat egy nyakéri legény tartozás fejében el akarta árvereztetni. Hutaláné, kivel a legény viszonyt folytatott, felbízta, hogy löjje agyon férjét, hogy azután hozzá mehessen és vele is megmaradjon. A vizsgálatot megindították.

— Japánok Ós-Budavarában. Most, hogy olyan nagy a szimpátia a japán nemzet iránt, Friedmann igazgató egy japán művészcsapatot szerződöttetett a variété-színpad számára: a The Jamamoto eredeti japán büvész és a tűzművész csoportot, amely ma, szombaton lép föl először. Szombaton és vasárnap nagy ünnepek lesznek a gyönyörűen díszített területen a fővárosba érkező idegnek és vidéki vendégek tiszteletére. A szombati souvenir-ünnepeken nagy díszfelvonulás lesz az összes szerződöttetett művészek részvételével. Vasárnap a nagy variété-színpadon két előadás lesz s a délutáni előadáson is fellép az egész művészi személyzet.

— A mai bikavladal. Teljesen kész az aréna már napok óta; ma még csak ráadták utolsó köntösét és a hatóságok hivatalosan meggyőződtek tökéletes erősségéről. A rendezőség tudja, hogy az arénához nem az állatkert főkapuján át van a bejárat, hanem két fűt vezet oda és pedig: az egyik állatkert Aréna-uti sarkáról és a másik a Vampetics-féle vendéglő mellett az állatkerti uton. Tudatja még a rendezőség, hogy a közönség jegyét délután 4 óráig a Városi Menetjegyirodában (Vigadó-tér 1.) váltsa meg, mert este előreláthatólag az aréna pénztáránál nagy lesz a tolongás. A viadalt este fél 8 órakor kezdik.

— Rendőri hírek. A rendőrség letartóztatta Schlinger Lajos mézáróst, aki még 1903. júliusban Schuarez Samu kereskedőtől 858 koronát sikkasztott és megszökött Amerikába. Most azt hitte, hogy megszúnt ellene a büntető eljárás s visszatért Budapestre. — Varga Imre és Péter tegnap a Fehérvári-uton megtámadták Papp János marhahajásárt és két társát, akik 33 darab marhat hajítottak Székesfehérvárra. A három hajásár azonban elkergette a két támadót, akiket most nyomoz a rendőrség. — Károlyi Irén 19 éves varrónő az Angyal-utca 10. számú lakásán marólugot ivott. A Rókus-hórházban ápolják. — Letartóztatott tolvaj. A rendőrség ma letartóztatta Váradi Kálmán gödöllői születésű 26 éves foglalkozás nélküli hentes, ki kedvese Nagy Mihályné Sallai Róza varrónővel együtt több lopást követett el a fővárosban. Lakásokat béreltek s a lakásadók holmijából összeszedtek mindent, amit értékesíteni lehet s azok tudtak. Nagy Mihályné még nem fogta el a rendőrség.

(x) Néhai Iszlay fogorvostanárr legutóbb volt assistense: Dr. Deutsch József rendel Szabadságtér 11. szám alatt.

Del a bikákról.

Szép gyöngyei Hispániának,
Titeket üdvözöl a költő,
Ez alkalomból persze frakkot
És ünnepélyes arcot ölt ő.

Rövid beszédek elsusogja,
Hogy családotok tartja sokra,
S virágfűzért szó szép szavakkól
Gombokkal ékes szarvatokra.

Csodálattal néz közbe' rátok
Szemem, mely persze könnybe' lábad.
Pedig sirni, szavamra mondom,
Nem látott engem még e század.

Granada gyöngye, Tajó szépe,
Nevetek hangol enyhe dalra,
Miközben rángolok búval
A szombati nagy viadalra.

AGRARIA magyar gépforgalmi és szab. osztrák-magyar államvasut-társaság részvény-társaság resicza mezőgazdasági gépjárműkorm vezérigynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe. Tiszta acélananyag saját hámoralkból. Előretérhetetlen téglacélekefeje. Páncélacél-kormánylemez. Magasított acélekefeje. Porvédő kerekek. Acél gerendély. Csak kitzamasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelő-gépeket terjedelmese ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmese, szakaszról és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt — és díjmentesen küldetik. Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyárműny felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest.

Egondolom, hogy titeátok

Majd vad legények, vad gyönyörrel
Rohannak és úgy bánnak el majd,
Mint — uram bocsá' — egy ökörrrel.

Ha ezt meggondolom, szívemben
Gyászos sötétre vál a nóta,
Mert a torerők bős csatája,
Szavamra, egy cseppet se móka.

Engedjétek hát meg serényen,
Hogy szívem rettenjen, ha ráér,
Tajó szépeért és a többi
Nemes, bátor spanyol bikáér'.

—ny.

FŐVÁROS

(*) **A huszmillió kölcsön.** A pénzügyi bizottság ma tárgyalta a tanács javaslatát, hogy az utépítésekre huszmillió koronás függő kölcsönt vegyen föl a főváros. A bizottság ülésén nagy vitát provokált a javaslat. A javaslatot különben nagy többséggel elfogadták, de felhívták a pénzügyi osztályt, hogy a kölcsön fölvetésének a módjáról tegyen sürgős javaslatot.

(*) **A kelenföldi töltés.** A földmivelésügyi miniszter felhívta volt a főváros figyelmét arra, hogy a Kelenföld a dunai árvíz ellen nincs kellőképpen megvédve. A mérnöki hivatal ennélfogva elkészítette a feltöltésre vonatkozó tervekkel, amelyeknek keresztülvitele — a szükséges kisajátításokat is beleszámítva — 98.000 koronába kerülne. A középiskolai bizottság mai ülésén a bemutatott tervekhez hozzájárult.

(*) **A szemétfuvarozás megváltása.** A Cséri-féle szemétfuvarozó vállalat tudvalegőleg azt az ajánlatot tette a fővárosnak, hogy két millió koronáért váltsa meg telepét. A székesfőváros által kiküldött bizottság ellenzte a megvásárlást s így abbamaradt a dolog. Tóth Péter, a köztisztasági hivatal főnöke most újban azt ajánlja, hogy 1.600.000 koronáért váltsa meg a főváros a telepet s kezességet vállal, hogy a mellékmunkálatokkal együtt félmillió koronát fog ez által a város megtakarítani. Halmos János polgármester elnöklése mellett ma tárgyalta Tóth előterjesztését, de határozatot nem hoztak, mert a polgármester még tanulmányozni akarja az ügyet.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Színház.** A szezon végén vendégszereplők jelentkeznek a nemzeti színpadon, a vidék jelesebbjei, akiket idővel talán be lehet sorozni a Nemzeti Színház gárdájába. Ma este *Hadrik* Anna, a temesvári színház tagja kezdte meg a sort *Sardou Fedorájának* a címszerepében. *Hadrik* Annát a fővárosi közönség a budai színpadokról ismeri, ahol komoly drámákban több ízben lépett föl jelentékeny sikerrel. Külső előnyei nagyon vonzó és intelligenciája, játszóképesége is figyelemreméltó. Alhoz képepest, hogy Fedóra a világ legelső virtuóz színésznőinek parádés szerepe és a francia szerző ezek számára páratlan raffineriával dolgozta ki az orosz hercegnő alakját: *Hadrik* Anna egészen jól helyt tudott állani s egypár jelenetben — éppen a fontosabb momentumokban — őszinte tetszést idézett elő játékaának a nemesebb lendületével. A mai összjátékból *Nagy* Ibolya elmés, kedves, rendkívül mulatságos Olga grófnáját emeljük ki *Mihályfi* Károly erős, hatásos Ipanof Lorisa mellett.

** **A szalmaözvegy.** (*Bemutató előadás a Népszínházban.*) A darab mellékes a kietlen előadás tanulságai mellett. Színház, amelyhez egy fényes mult fényes hagyományai tapadnak, ezeket a hagyományokat nem tagadhatja meg büntetlenül. Kicsinyes vakondok-szempontokhoz aláüleszteni egy nagyhivatásu műintézet színvonalát, nemcsak merénylet a művészet ellen, de oktalanság is, mert az elkerülhetetlen párhuzam mult és jelen között egyenesen tuszolja kifelé a közönséget az ilyen színházból. A züllés poshadt levegőjét leheli a Népszínházban minden: dekoráció, rendezés, összjáték és főleg az erős, központosító, az érdeklődést állandóan ébren tartó mű-

vészi egyéniségek kiáltó távolléte. Szó sincs róla, *A szalmaözvegy* nem jó darab, *Valabregue* és *Hennequin* urak irtak már jobbat is. Csak-hogy ami szellemességet a fordító, *Heltai* Jenő hintett el és ami komikum összeverődik a harmadik fölvonásban, az is föloszlik, sava-borsa elvész a lelketlen, össze-vissza játékban. A darab egy szalmaözvegy férj kalandját meséli el. Egy esinos nőre veti ki hálóját a tilosban vadászó ur és ezáltal alaposan csávába kerül. Az imádott ugyanis egy közönséges kalandornó, aki kipróbált módszerrel vagy férjhez akar menni, vagy busás bánatdíjat bezsebelni, ha a házasság meghiusul. Az udvarló, mikor a nő prezentálja neki aláírás végett a házassági szerződést, hanyatthomlok menekülne el, ám váratlanul, mint a villámesapás, betoppan a felesége és anyósa. Maradnia kell s jól megszerved, míg a kalandornó mindenek megelégedésére egy fiatal balek karjaiba hull. Vékonydongájú bohózat, éppenséggel nem duzzad a színpadi egészségtől, mégis némi friss vért önthetett volna belé az előadás. Ilyen munkára azonban képtelen ez a színház, amelynek legutóbbi produkciói egyszerűen élvezhetetlenek. Persze ez a bemutatott sem mult el vendégszereplés nélkül. *Széchi* Rózsika lépett föl, stilszerűen illeszkedve ama vendégszereplések közé, amelyekben igazán nincs köszönet. A kisasszonynak esinos arcoeskája van, kedves kis hangja, de még fejletlen képességeivel talán próbálna szerencsét a romlatlan vidéken. Kívüle a darabba beletűzött zenezámokat még *Dóry* Margit és *Szirmai* Imre adták elő. Közönség kevés volt, taps természetesen még kevesebb. (B—y.)

** **A berliniek bucsuja.** A berlini színész-társulat ma utolszor játszott a Vigszínházban. Höfmannsthal *Elektrája* volt a bucsuelőadásuk. A németek hűséges közönsége teljes számmal megjelent a nézőtérén és meleg tapsokkal tüntette ki a távozókat, különösen *Eysoldt* kisasszonyt, akinek a közreműködése a meghoszszabított szeriesnek lendületet adott. Nem lehet elvitatni, hogy a berlini társaság sok újat, sok érdekest hozott a színpadra és összjátékából a modern színjátszás szellemét árasztotta ránk. Ez a művészi eredmény még azokra is csillapító hatással volt, akik elvi ellenségei annak, hogy Budapest magyar színpadjain heteken át német szó hangozzék.

** **A Krisztinavárosi Színkörben** ma *Lortzing* Albert a *Cár és ács* című vig operája került bemutató előadásra. E vig opera, amely már a mult század harmincas éveiben készült és ha nem esalódnak, nálunk is előadták a *Nemzeti Színházban* a hetvenes években, most is megtette a hatását örök frissége, könnyed és finom szellemessége révén. Zeneje mindvégig bájos, olykorleheletszerűen finom, sok ötlettel és humorral élénkítve, és bár sokszor emlékeztet Mozarttra, kiválóan egyéni és eredeti. Szövegéről már kevesebb jót mondhatunk; meglátszik rajta az idő vasfoga. Meséje naiv, egy Nagy Péter cárról szóló adomát dolgoz fel s humorra kissé ötletszegény. A művet *Kreccsányi* Ignác színtársulata nagy igyekezettel és gondos kiállításban adta elő. A szereplők közül különösen kivált *Szterényi* Malvin, aki Bett Mariet játszotta és feltűnést keltő szép énekével, művészi játékával sok tapsot aratott. Jó volt még *Környei* Béla, I. Péter orosz cár szerepében. Meg kell említenünk azonkívül *Berzsenyit*, *Bejczyt* és *Ujváryt*. A színkör az esős idő ellenére egészen megtelt. A közönség a darabot sok melegséggel fogadta. (sz—a.)

** **A Népszínház átalakítása.** A chicagói nagy tűzvész alkalmából a miniszterelnök felhívta tudvalegőleg a fővárost, hogy az összes színházakat vizsgálja meg tűzrendészeti és építési szempontból. Az állandó színházvizsgáló-bizottság feladatának megfelelt s megvizsgálta többek közt a Népszínházat is, amelynél több módosítást tart szükségesnek. Azt kívánja nevezetesen, hogy az összes faszervezeteket vas-szerkezetekkel cseréljék fel. Az átalakítás 485.000 koronába kerülne. A középítési bizottság ma az átalakításra vonatkozó terveket el-

fogadta s kiegészítőleg még a szellőztető készülékek renoválását is figyelmébe fogja ajánlani a polgármesternek.

** **Szulamit.** *Goldfaden* szépenéjű operettjének felújítására sokan voltak kíváncsiak a Wesselényi-utcában és környékén. A Magyar Színház nézőtere csaknem egészen megtelt közönséggel, amely nagy szeretettel tapsolt a kedves ismerősnek. Szulamitot *Gaszó* Adél játszotta sok jó igyekezettel. Abigail szerepében igen szép volt *Maróthy* Margit asszony, akit lelkesen tapsoltak abból az alkalomból, hogy az operethez pártolt. Nagy sikere volt *Sajó* Izsónak, aki a főpap szerepében remekül énekelt. Tetszett még *Fenyéri* és *Szabó*.

** **Küry Klára Ujvidéken.** *Küry* Klára ma három estére terjedő vendégszereplést kezdett Ujvidéken, amelynek közönsége tegnap, érkezésekor fényes fogadtatásban részesítette. A *Nebántsvirág*, a *Baba* és a *Lili* címszerepeiben lép föl. Az összes jegyeket felemelt helyárák mellett mindhárom estére előre elkapkodták.

** **Az Operaház beszámolója.** A Magyar Királyi Operaház ma teszi közzé az idei szezonról szóló beszámolóját. Az esztendőn át 217 előadást tartottak; a színre került 59 dalmű közül újdonság volt 7; a 8 ballet közül újdonság volt 3. Új betanulással színrekerült 8 opera. Az előadások bevétele 499.000 korona volt a tavalyi 477.000 koronával szemben.

** **Vecsey Feri Londonban.** A kis magyar csudahegedűsnek óriási sikeréről ad hirt londoni tudósítónk távirata. *Vecsey* Feri tegnap föllépett abban a hangversenyben, amelyet a Buckingham-palotában az angol király Frigyes főherceg tiszteletére rendezett. A hangversenyben résztvett *Malba* asszony és *Caruso* is s e világhírű művésznagyságok mellett páratlan ünneplésben volt része a gyermekművészeknek. A királyi pár csak vele foglalkozott, a királyné a buffetnél maga szolgálta ki és végül *nyakláncát levéve, emléklül odaajándékozta Vecseynek*. Frigyes főherceg nagy gyönyörűséggel nézte ezt a sikert.

— *Büszke vagyok*, — mondotta a királynéhoz fordulva — hogy magyar aratta ezt a diadalt s hogy ennyire megnyerte felséged szeretetét.

** **Városligeti Nyári Színház.** Vasárnap délután *Rómeo és Julia*, este a *Chansonette* kerül színpadra. — *A hét Szélinger* című bohózatból, melyet *Feld* Mátyas és *Faragó* Jenő irtak, már nagyban folynak a próbák.

Nyilttér.

Venus természetes legerősebb zénsav és **Lithion** tartalma
Kézi-Polyán székely forrás
Nathatos szer vese-hólyaggyógyászati nehézségeknél
rheuma; csukor valamint kararibus és emésztési zavarak ellen.
Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapest.

Ideal IRÓGÉP
azonnal és állandóan látható írással! Prospektust és írásmintát küldenek:
Schott H. és Donnath Bpest, Erzsébet-körút 1.
Telefon 62-45.

FRANCOIS
Transylvania
S.E.C.

(Az e rovat alatt közlöttnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

* **Labdarugás.** Vasárnap délután az Ifjusági Labdarugók Szövetségének válogatott csapatai nem a B. A. K. pályán — mint ahogy

az hirdette volt — hanem a Budapesti Sport Club Lehel-utcai pályáján mérköznek a Józsefvárosi Ramblerek csapataival.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az antipirin.** Dr. Jendrassik Ernő egyetemi orvostanár két évvel ezelőtt azt vitatta, hogy a láznak hatalmas ellenszere az antipirin. Jendrassik fejtegetéseit Glaeser hamburgi orvostanár megtagadta s ezt a támadást dr. Schächter Miksa egyetemi magántanár lapja, a *Gyógyászat* leköszölte. Egy másik orvosi lapban Jendrassiknak védelmére kelt Helios álnév alatt dr. Sugár Márton főorvos, s hazafiatlannak mondta Schächtert, amiért a német orvos-professzor támadó cikkét átvette. Schächter erre lapjában megírta, hogy Jendrassikot külön valakinek tartja, semhogy ilyen védelmet érdemelne. A budapesti büntető törvényszék előtt Schächter bizonyítani is akarta állításait, a bíróság azonban ezt nem engedte meg, hanem kétezer korona pénzbüntetésre ítélte. Ma délelőtt foglalkozott e pörrel a budapesti ítélőtábla Frenreisz István elnöke alatt, Vaiko Pál bírói előadásában. A tábla az enyhítő körülményekre való tekintettel dr. Schächter Miksa büntetését 1000 koronára szállította le.

§§ **Fenyő Sándor itthon.** A svájci szövetség tanács tudvalevőleg azt határozta, hogy Fenyő Sándort, akit a köztársaság területén, St.-Gallenben, letartóztattak, a magyar hatóságának kiszolgáltatja. Ennek következtében rendőri fedezet alatt utnak is indították Fenyőt. Pórszomban a budapesti királyi ügyészség börtönőrei vették át a foglyot az osztrák zsoldároktól, s ma reggel Budapestre kísérték. A fogházban személyleírást vettek föl róla, aztán a cellájába kísérték.

§§ **Sikkasztó pópa.** Aradról táviratozzák, hogy a törvényszék Pop Melentie tauci román lelkész egyik hívetől rábizott 80 korona el-sikkasztása miatt egyhavi fogházra ítélte.

A vasutasok pöre.

— A sztrájk proklamálói. —

Budapest, június 10.

A törvényszék közvetlen tárgyalásra mára idézte meg azt a tizenöt vasutast, kik a rákosi pályaudvaron a sztrájkot proklamálták. A vád alá helyezett vasutasok a következők: Balázs János állomás málházó, Dimitrievics Dragutin váltóór, Cséte József kocsirendező, Farbenheim Miksa napidíjas, Mazán András kiségitő fékező, Bohus Mihály váltóór, Pázmány Lipót vonatfékező, Jancsó József váltóór, Cseszlár János kocsirendező, Czéh János kocsirendező, Hermann István kocsi-mester, Kampfmüller Béla villamgépkész, Tóth Pál állomás málházó, Mencsdorfer Ferenc mozdonyvezető és Murai József mozdonyvezető. Az ügyész hivatalos hatalommal való visszaéléssel és közveszélyes cselekmény büntetével vádolja őket; az ítélőtábla ma azért nem foglalkozhatott az említett tizenöt vasutas ügyével, mert most a tizenhárom-bizottság bűnpörét tárgyalja. Oláh András elnök az ülés megnyitása után nyomban jelentette, hogy a tárgyalást hivatalból elhalasztja, mert a sztrájk-bizottság tagjai ellen folyamatban levő bűnpör még nincs befejezve.

Dr. Vázsonyi Vilmos védőtársai nevében is hozzájárul a tárgyalás elnapolásához, de kéri a letartóztatva levő nyolc vasutas szabadonbocsátását. Az ügyész az előzetes letartóztatás fenntartását kéri. A vádlottak, ugymond, időközben szolgálatukat elvesztették s nincs foglalkozásuk. A törvényszék a vádlottakat szabadon bocsátotta, s az új tárgyalást július negyedikére tűzte ki.

Ezután rátértek a tizenhárom-bizottság bűnpörére, a védőbeszédek folytatására. Dr. Rácz Dezső, Potinca Lajos védője, nem elégszik meg azzal, hogy védenéval szemben az ügyész elejti a vádat, hanem megköveteli ennek az indokolását, hogy ezáltal a vádak könnyelmű emelése megakadályoztassék. Kéri a törvényszéket, hogy védené ellen vád hiányában a bűnvádi eljárást beszüntesse. Dr. Miklós Gyula, Kardos Antal védője Vörös Lászlóra utal, aki elmondta, hogy a bizottság a tömeg terrorizmusának hatása alatt állott és iszonyú presszionnak volt kitéve. Oriási veszedelmet látok abban, ugymond a védő, hogy ha jogszolgáltatásunkban az ügyészi székéből oly

felfogások hangzanak fel, melyek alkalmasak arra, hogy egy tendenciózus óél érdekében erőszak követkett el a törvények ellen, a vád érdekében. Orizzük meg sértetlenül jogbástyánkat, mely szilárd ugyan, de mégis olyan, mint a bolognai ívegecsepp, melyet a legkisebb karcolás is porraüz. Védené fölmentését kéri.

Dr. Györffy Gyula, Kacsó Lajos védője beszélt azután. Kétségtelen, hogy a királyi ügyész akkor, amikor a tizenhárom vasutas ellen emel vádat, negyvenezer magyar polgárt vádol. Itt a közzabadság jogai vannak megtagadva. A közzabadság kérdése nem tizenhárom védőn áll, hanem az egész nemzet fordul meg. Hogy követkett-e el ezek a vádlottak oly cselekményt, amely büntetendő, azzal most nem foglalkozik még, mert ha úgy volna is, ahogy a királyi ügyész megvádolja őket, szerinte akkor sem bűnösök ők. Egyik szabadságon volt, a másik beteg, a harmadik fel volt függesztve. Hol itt a fölbujtás? Hisz ahhoz tettesek kellene. Védené hatáskörével foglalkozik beszéde további során, s azt bizonyítja, hogy a mozdonyvezető nincs följogosítva hatósági teendők végzésére. Ráter az ügyész vádbeszédére s a vádhatóság ama kijelentésére, hogy rut hálátlanságot követkett el a vasutasok, így felel: Mikor a vasutasok látták, hogy a kormány az ő másfél évtizedes törekvéstiket nem méltányolja, gyűlést hirdettek, hogy sérelmeiket megbeszéljék. Az állam édes mindnyájunké, ha annak szolgálatot teszünk, az köteles ezt a szolgálatot honorálni. Amde a vasutasok 1894. óta koldulnak és amikor elmennek az elnök-igazgatósághoz, az azt mondja: legyetek nyugodtan, én vezetek benneteket a kormány elé s meg lesz minden. És mégis mi történt? Semmi. Földesi és Justh voltak azok, akikből először tört ki az elkeseredés és eltévelyedés attól, hogy ők jobbsorsú hivatalnokok, egybehívják alkotmányos uton azokat a rémületesen elnyomottakat, akik, midőn eljönnek, akkor már nincs Justh, nincs Földesi s nincs igazgatóság. Később nem kapnak engedélyt gyűlésre. Hát a főkapitány a közzabadság jogainak óre akkor, mikor egyszerűen nem engedélyez gyűlést, törvényesen járt el? Nem. És ott kezdődik a tragédia, amikor ez a tizenhárom éjjelnappal helyt áll érdekeik előmozdítására, hiven, a világ ámulatára. És ezekre hangulatot gyárt a királyi ügyész ur, hogy a közvélemény is megbélyegezze őket? Ugy tudom, — fejezte be szavait a védő — hogy a vasutasok szabályzata azt rendeli, hogy a robbanó anyagokkal terhelt vonat a személyforgalom közelébe nem bocsátható. A királyi ügyész ur mindenféle veszedelmes és robbanó anyagokkal terhelt vonatot vezet most a pályaudvar felé, noha a jelzés tilosra van állítva. Nem hiszem, tekintetes királyi törvényszék, hogy akadjon magyar bíró, aki e tilos jelzést szabadra állítaná és ezt a vonatot beengedné a közzabadságok pályaudvarába.

Dr. Polónyi Dezső, Faludi József védője jogi perrendi tekintetben cáfolta egyenként és összesen az ügyész vádjait, bizonyító eszközeit. Ezek közt volt olyan is, melyet az ügyész most talált ki, ilyen: a köztudomás és a vádhatóság meggyőződése. De ezeket bizonyítékul elfogadni nem lehet, valamint azt a beismerést sem, amelynek alapján a közvetlen idézés történt. Ugy látszik, hogy az ügyész szabadjegyvet váltott magának erre a tárgyalásra, amde ez a szabadjegy még nem jogosítja fel az ügyészt, hogy mindent vigyen magával, hogy elhozza ide bizonyítékul a köztudomást. Beszédének többi részében védené büntethetlensége mellett száll síkra.

Az elnök ezután a tárgyalást felfüggesztette s folytatását délután négy órára tűzte ki. Margulit Kálmán védője, dr. Bakonyi Samu mondta el ekkor szép beszédét.

Az egymással vetélkedő igazságok harcában — így kezdte — kifáradt a türelmünk s ezt csodálni nem lehet. De nem bántódom azon, hogy utolsónak maradtam harcostársaim közül. Ennek a pörnek politikai elemzésébe bocsátkozni nem fogok, s nem is akarok. Mi része volt Margulit Kálmánnak a vasuti munka megszüntetésében? Neki speciális helyzete van, hisz ő tulajdonképpen nem is aktív vasutas. Miért? Mert neki a szolgálatot fölmondotta a szolgálatadója, a vasut igazgatósága. Margulit fölmondásának előzménye is van. Ő egyik éltető, lelkesítő eleme volt a vasuti fizetésrendezésnek és a szolgálati pragmatikára irányuló mozgalomnak. Ez szegte aztán nyakát, ennek lett az áldozata. Attért azután a főtárgyalás adatainak mérlegelésére s úgy találja, hogy védené ellen csakis az ügyész által becsatolt táviratok volnaak az egyetlen bizonyítékok, de ezeknek is a bizonyító erőt maga Margulit adta meg azáltal, hogy elismerte, hogy ő adta azokat fel. Csakhogy itt tekintettel kell lenni az időpontra

is, amelyben ezeket Margulit megfogalmazta s Angyalról a központi táviróhivatalba beküldötte és ott feladta. Amikor ezeket a táviratokat megfogalmazta, akkor még nem tudta s nem is tudhatta, hogy az április 20-iki nagygyűlés be lett tiltva. Így aztán bátran sürgönyözhetle vidéki kartársainak, hogy jöjjenek fel. Miután még foglalkozott a vasuti alkalmazottak köztisztviselői minőségével, befejezte beszédét s felmentést kért.

Az ügyész választott most a védők beszédeire. Elismeri, ami a főtárgyaláson erősen ki-domborodott, hogy a pört az a kérdés dönti el, vajjon közhivatalnok-e a vasutas? A büntető-törvénykönyv megalkotása óta a joggyakorlat főképpen a budapesti törvényszék következtetésén azt vallotta, hogy a máv. alkalmazott közhivatalnok. Csupán most, amikor a társadalomnak és az államnak ilyen rendkívüli sérelmével van szó — mondja ezután az ügyész — s ez a bűnpör megindult, most lép fel a kétség s a védő urak vitájták ebben a perben. Amikor tehát az okokra gondolok, melyeket a sztrájk okai gyánant hallottunk, valósággal feltolako-dik a kérdés: nem-e volt szerepe annak is, hogy a vádlottak azíránt, hogy nem közhivatalnokok, biztatást, megnyugtatást nyertek.

Sorban foglalkozik ezután a védők érveivel s azt igyekszik bizonyítani, hogy az államvasuti alkalmazott igenis közhivatalnok. Beszéde végén ama reményének ad kifejezést, hogy a bíróság érezni fogja a pillanat horderejét és a jövőnek hullámai között sziklazilárdan áll meg a törvény alkalmazásában.

A védők előzetes megbeszélése alapján az ügyész replikájára dr. Vázsonyi Vilmos válaszolt. Vázsonyi sorra veszi az ügyészi replika érveit s aztán így folytatja:

Az ügyész ur nem tudta, hogy mit csináljon egy dologgal, t. i. az 1890. évi rendelettel, amely nagyon világosan beszélt. A kir. ügyész ur avval operált, hogy közhivatalnok és köztisztviselő nem egy, állami tisztviselő pedig pláne nem egy. Bizony, szerencsétlen ország az, ahol ilyen definíciókon akad meg minden, az állami tisztviselő köztisztviselő, közhivatalnok, állami alkalmazott; bizony; szerencsétlen ország az, ahol ilyen zagyván és kuszán csinálják a daldokat. Igaza van Eötvös Károly védőtársamnak, ez nem a régi magyar szellem, ez a német Reichsgericht döntéseiből ide származott germán szellem, mely a büntető-törvénykönyvvel kezdte a bevonulását s mely azóta tovább terjed ezen országban a régi egyszerű, tiszta, világos és logikus magyar jogász szempontra hátrébe szorításával, amely jogász szempontra az igazságnak kincses-tárháza volt azon btk., melyet magyar ésszel csináltak 1843-ban, azon jogászok, kik Deák Ferenc egyszerűségét, becsületességét, jogtisztelét és igazságosságát tüzték ki maguknak végecéül.

Kiváló elmeíllel cáfolta ezután az ügyész újabb érveit, majd így folytatta:

Mutassanak nekem az egész világon egy nemzetet, melynek körében 40.000 ember egy nagy, komor elhatározásra jut, letesszi a munkát, kockára dobja egzisztenciáját és egy pillanatra sincs benne az elkeseredettség, hogy másnak a vagyonát, másnak az életét, egészségét veszélyeztetné. Ilyen mozgalmat mutasson fel nekem más nemzet! Ez a magyar jelleg komolysága, erkölcsi ereje és igazi törvény-tisztelete. Ez ezen mozgalom dicsősége és ezen férfiak érdeme, ők örködték a renden s örködték a felett, hogy sem ezen városnak, sem ezen országának nyugalma komolyan meg ne támadtas-sék, vagyonban, életben kár ne essék. Az ügyész ur azt mondta, hogy ő mély fájdalommal emel vádat. En nem akarok triviális lenni és elkopott éleket belevinni ebbe a komoly tárgyalásba; mindenki tudja azt, hogy mit jelent az a mély fájdalom, amely azt kívánja, hogy minél előbb vessék fogházba vagy börtönbe a vádlottakat, akik iránt oly mély fájdalmat érez. Csak arra akarom figyelmeztetni az ügyész urat, hogy midőn oly mély fájdalmat érez azért, mert élve kívánja eltemettetni ezen férfiakat, akkor illik, hogy a koszorukat a sírokra rakja. Ő azonban mély fájdalom dacára nem a sírokra rakta a koszorút, hanem az élő kormányuk fejére. Dacára annak, hogy a politikától tartózkodni kívántam és tartózkodni kívánok e pillanatban is, ezzel az első politikai löveget ő maga adta be ebbe a tárgyalásba. En a politikázást ennek dacára folytatni nem fogom, sőt azt mondom, hogy ennek az országnak az a legnagyobb átká, hogy itt nincs más, csak politika.

Szavait így végezte: Az igazság isten-asszonyát, Justitiát ábrázolják egyik kezében a mérleggel, másik kezében a pallossal. De ez a pallos annyit jelent, hogy csak arra sujt le, akit az igazság mérlege erre a bűnhődésre méltónak talál. Ez a pallos Justitia pallosa és nem Brennus kardja, melyet a hatalom beledob a

mérlegbe, mondván: így kívánom, így akarom, így parancsolom. Kérem a vádlottak felmentését.

Vázsonyi beszéde után az elnök kijelentette, hogy a bíróság az ítéletet június hó 18-án délelőtt fogja kihirdetni.

TÁVIRATOK

A karthausiak milliói.

Páris, június 10. A kamarában Bos radikális szocialista az új perköltség-intézkedésekről interpellált, amelyek szaporítják a szegényebb peres felek terheit. Szemére vetette a miniszterelnöknek, hogy bluff-politikát üz és port hint a lakosság szemébe.

Vallé igazságügyminiszter kijelenti, hogy a tarifát elődje állapította meg. Millerand azt mondja, hogy Vallé 14 hónapig várt, amíg a tarifát magáévá tette. Ezért nem háríthatja el a felelősséget elődjére. Ellenkezőleg a kormány felelős. Azt fogják talán felhozni a kormány védelmére, hogy megbuktatni a kormányt annyit tenne, mint kompromittálni a szociális és világi művet, amelyre vállalkozott. Ha azonban megvizsgáljuk a kormány által állított kezdeményezett reformokat, azt találjuk, hogy minden szempontvesztésre van számítva.

Combes miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány egyetlen hibája, hogy tulsoká van uralmon. Az ellenzés már nem a jobboldal vagy a centrum részéről jön, hanem a Waldeck-Rousseau-kormány tagjaitól, akik a mostani minisztereket három éven át védelmezték. Millerandhoz méltatlan az hinni, hogy a perköltségek kérdésében meg fogja buktatni a kormányt. Combes azt mondja Bosnak, hogy örömmel szakított meg vele minden összeköttetést. Millerandhoz fordulva, aki a kongregációk ügyvédje és felszámolója, azt mondja a miniszterelnök: En a kongregációkat a köztársaság érdekében nyomom el és nem gondolok arra, hogy hagyatlétekből meggazdagodjam. (Zaj jobbról, bravókiáltások balról.)

Egy hang a jobboldalról azt kiáltja: És a karthausiak milliói?

Combes: Ha nem áldoztam volna fel személyes érdekemet az ország magasabb érdekének, esküszöm, hogy kimutattam volna, mily infámiát követtek el velem szemben. (Tetszés a baloldalon.) Combes továbbá kijelenti, hogy nem akar előbb visszavonulni, míg a kongregacionista oktatás eltörléséről szóló törvényjavaslatot végleg el nem fogadták, de mielőtt ezt a javaslatot keresztülvitte, önként visszalép a kormányzástól. (Tetszés balról.)

Millerand élénken tiltakozik Combes gyanúsítás ellen, aki el akarja terelni a figyelmet a témáról. Combes azt válaszolja, hogy Millerand tudja, hogy ő a karthausiak ügyében nagy áldozatot hozott kötelességének, de a nélkül, hogy kormányelnöki kötelességét sértette volna. Elmondhatja, hogy két hónappal ezelőtt, mielőtt őt és fiát azzal vádolták, hogy a karthausiaktól egy milliót kaptak, két milliót kínáltak neki, hogy nyújtson be egy törvényjavaslatot, mely a karthausiaknak kedvező. (Hosszantartó mozgás.) Közölte ezt a tényt a minisztertanácsal, amely üdvözölte őt azért, hogy magasabb politikai érdekből hallgott. Millerand tudja ezt a dolgot. (Tetszés a baloldalon. Zaj a centrumban.)

További vita után Combes az egyszerű napirend mellett nyilatkozik. Renoult Morrière interpellálni óhajtja a miniszterelnököt ama vesztegetési kísérlet ügyében, amelynek tárgya volt.

Combes hozzájárul az interpelláció azonnali tárgyalásához. Azt mondja, hogy boldog, hogy szabadulhat egy titoktól, mely nyomja őt. A minisztérium vezértikára egy nap fogadott egy embert, aki két milliót kínált neki, ha a karthausiakra nézve kedvező törvényjavaslatot nyújtanak be. A titkár azt tanácsolta az illetőnek, hogy ne lépje át Combes szobája küszöbét.

Rövid idővel ezután avval vádolták fiamat, hogy a karthausiaktól egy milliót kapott. Vizsgálatot indítottak. Az az egyén, aki az említett lépést tette, megtagadta a közvetítő megnevezését, akinek részéről eljárt. Ez az egyén — ez a st. louis-i kiállítás főbiztosa — megnevezte az illetőt, de Millerand kérte őt, hogy a nevet az ország magasabb érdekében ne hozza nyilvánosságra. Combes kijelenti, hogy nem tudja, vajjon a pécsetőr felhatalmazhatja-e a kamarai bizottságot, hogy a dossziert vizsgálja. Combes elmondja ezután, hogy beszélt a dologról Loubet elnökkel és kollégáival és nem akarta, hogy a vizsgálatot folytassák.

Renoult Morrière esodálkozását fejezi ki, hogy Combes nem nevezte meg a vesztegető nevét.

Combes azt válaszolja, hogy a nevet meg-

mondani annak a dolga, aki ezeket az emléket felidézte.

Millerand kijelenti, hogy ő nem fog közreműködni abban, hogy elárulja azt a titkot, amely előbbi miniszteri működésével függ össze. (Hosszantartó mozgás.)

Pichat kijelenti, hogy ha Combes nem kapta meg a két milliót, ez csak azért van, hogy a karthausiak nem akarták megadni. 300.000 frankot kínáltak előre és 2 milliót siker esetére. (Egy hang balról: Kiesoda?) Pichat vonakodik a nevet megmondani.

Combes miniszterelnök: Ez arcátlan rágalom. (Hosszantartó mozgás.) Combes kimutatja ama vád alaptalanságát, hogy a belügyminisztérium vezértikára a karthausiak kolostorába ment, hogy két milliót követeljen.

Bertrand bírói vizsgálat megindítását kívánja, hogy megtudják a vesztegető nevét. (Fülsiketítő lármá.)

Sinjan és Gerault-Richard indítványára a kamara a miniszterelnök hozzájárulásával elhatározta, hogy 33-tagu bizottságot választ, mely vizsgálatot fog folytatni a miniszterelnök megvesztegetése ügyében.

Bos interpellációját illetőleg az egyszerű napirendet 313 szavazattal 250 ellenében elfogadták. mire az ülés véget ért.

Frigyes főherceg Londonban.

London, június 10. Frigyes főherceg kevéssel 5 óra előtt az aldershofti szemlérlől vizsgálatért. Ezután a walesi hercegi párnál, jelen volt a Buckingham palotában adott bálon. Holnap délelőtt a főherceg a Charing Cross pályaudvarról elutazik. Ez alkalommal hivatalos tisztelegés nem lesz.

Rekvium az árulóért.

Belgrád, június 10. Ma délelőtt az új temetőben rekviumet tartottak Naumovics alezredesért, Sándor király első hadsegédjeért, aki június 11-én éjjel a lázadó tiszteket a királyhoz vezette, és mikor a folyosó ajtaját dinamittal felszakította, maga is életét vesztette. A rekviumen jelen volt Gruics miniszterelnök, Milesovics alezredes a király első hadsegéde, Nemasovics a király kabinetfőnöke, a városi prefektus és számos tiszt.

A kvóta.

Bécs, június 10. Az osztrák kvótaküldöttség, mint Bécsből jelentik, ma délelőtt ülést tartott báró Chlumetzky elnöklésével. A kormány részéről jelen voltak Böhm-Bawerk pénzügyminiszter és Koerber miniszterelnök. A kvótadeputáció összes tagjai báró Dipauli kivételével megjelentek. Az ülés egyetlen tárgya az volt, hogy átvegyék a magyar kvóta-deputáció nunciát, amely szerint a kvóta 1909-ig 65:6 : 34:4 arányban állapíttassék meg. Báró Schuegel előadó jelentést tett a magyar kvótadeputáció határozatáról és azt javasolta, hogy a magyar deputáció előterjesztését fogadják el, amely előterjesztés szerint a múlt évben elfogadott 65:6 : 34:4 kvótaarányt 1909. december 31-ig terjedő érvényenylet továbbra is fenntartsák.

A javaslat felett hosszabb vita keletkezett, amelyben résztvett Böhm-Bawerk pénzügyminiszter is.

Az előadó javaslatát 7 szavazattal 6 ellenében elfogadták. Kaiser képviselő arra való tekintettel, hogy a monárkia két állama a delegációban egyenlő joggal van képviselve, azt kívánja, hogy a hozzájárulási arány 50 : 50 számarányban állapíttassék meg és amennyiben ezt az indítványt nem fogadják el, azt kívánja, hogy a közös kiadásokat a népesedési arányban fedezzék. Ezt a két indítványt, valamint Kaiser képviselőnek az a pótdívtványát, hogy a monárkia két államának vámbevételét ezentul ne fordítsák a közös kiadások fedezésére, tíz szavazattal három ellenében, illetőleg 8 szavazattal 5 ellenében és 9 szavazattal 4 ellenében elvetették.

Azután dr. Forst képviselőnek indítványát bocsátották szavazás alá, amely visszautasítva a magyar kvótabizottság javaslatát, a kvóta kiszámítására azt a módot ajánlja, hogy először

is tekintsenek el a vámjövedelmeknek a közös kiadások fedezésére való felhasználásától és másodsor a szükséglet úgy osztassék fel, hogy a lakosság számára az egyenlő módon kiszámítandó állami kiadások számával való kombinációját vegyék alapul. Ez az indítvány 3 szavazattal 10 ellenében kisebbségben maradt. Ugyanínt 7 szavazattal 6 ellenében elvetették gróf Zedwitz indítványát, hogy a kompromisszum útján megállapított hozzájárulási arány csak egy évre, vagyis 1905. július 1-ig állapíttassék meg. Végül még szavazásra került Fiedler határozati javaslat, mely így hangzik: A kormány felhívatik, hogy indítson tárgyalásokat a magyar királyi kormánnyal a birodalmi közös szükségletek felosztásának oly megváltoztatása iránt, mely az 1899. óta megváltozott viszonyokkal számol, aminél különösen arra kellene törekedni, hogy a vámjövedelmek közös elszámolása és felhasználása mellőztessék.

A határozati javaslatot valamennyi szavazattal egy ellenében elfogadták.

A horvát pénzügyi egyezmény.

Zágráb, június 10. Valamennyi lap a kiegyezéssel foglalkozik. Az ellenzéki organumok nincsenek vele megelégedve és kijelentik, hogy a kiegyezés rossz, mert ragaszkodik a kitartott Horvátország meséjéhez és nem vet számot a közjogi jelleggel, sőt a közvetett adók percentuálásával az arányt le is szállítják. Az ellenzéki lapok vezető cikkei megegyeznek abban, hogy mindenképpen a pénzügyi önállóságra kell törekedni. Az ellenzéki pártok vasárnapra népgyűlést hívtak egybe, mely az önálló horvát pénzügygyel fog foglalkozni.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 10. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza: tiszavideki 9.75 —10.20 K., bánsági 9.25—9.65 K., mosoni 9.—9.40 K. Rozs: tót felvidéki 7.—7.20 K. pestmezei 6.95—7.15 K., déli vasuti 6.70—6.90 K. Zab: 5.85—6.50 K., válogatott 7.20 K.

Bécs, június 10. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok s következők voltak: Osztrák hitelrészvény 638.50. Magyar hitelrészvény 743.25. Bécsi bankgyestűlet 509.—. Union-bank 519.—. Länderbank 426.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 633.50. Déli vasut 78.50. Elbavölgyi vasut 420.—. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 330.50. Rimamurányi vasut 484.—. Alpei bányarészvény 409.—. Májusi járadék 99.25. Magyar koronajáradék 97.15. Osztrák koronajáradék —.—. Lombard 127.75. Török sorsjegyek —.—. Német birodalmi márka 117.27. Napoleon d'or 19.05.

New-York, június 10. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 12.15 (11.90). Juniusra 11.73 (11.53). Szept-re 11.25 (11.10). New-Orleansban helyben 13.— (12.15/16). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.05 (8.05). Stand white Philadelphában 8.— (8.—). Refined in Cases 10.75 (10.75). Credit Balances at Oil City 1.59 (1.59). — Zsír: Western steam 7.— (6.95). Rohe és Brothers 6.75 (6.75). — Tengeri iránzata állandó. — Júliusra 54.3/8 (54.3/4). — Szept-re 53.— (53.3/8). — Dec-re —.— (—.—). — Buza iránzata állandó. — Piroc ősi helyben 1.12— (1.12/2). — Júliusra 91.5/8 (92.—). Szeptemberre 84.3/8 (—.—). — Dec-re 84.3/4 (85.1/2). — Májusra —.— (84.5/8). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. sz 7.— (7.—). — Juniusra 5.65 (5.65). Szept-ra 5.95 (5.95). — Liszt: Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — Kukor: 3.3/8— (—.—). — Ón: 28.37—28.78 (28.63—28.85). — Réz: 12.50—12.75 (—12.75 12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, június 10. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza iránzata állandó. Jul-ra 86.— (86.5/8). Szept-re 80.1/2 (80.7/8). — Tengeri iránzata állandó. — Júliusra 47.7/8 (48.—). — Zsír: Júliusra 6.72 (6.60). Szept-re 6.90 (6.75). — Szalonna short clear 6.87 (6.87). — Sertészsír: Júliusra 12.42 (12.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naplár: Szombat, június 11. Római katolikus: Barnabás. — Protestáns: Barnabás. — Görög-oros: (május 29.) Teodozia. — Zsidó: Sivan 28. Sabbath, Slaeh Lecha. — Nap két: 3 óra 47 percek. — Nyugszik: 7 óra 39percek. — Hold két: 2 óra 25 percek éjjel. — Nyugszik: 4 óra 51 percek délután

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(23)

Csak a vacsoránál került össze megint a család, de a férfiak sokáig vártak magukra. A szokottnál hosszabb ideig üldögéltek a törzsasztal mellett. Csupa nyugalmazott tiszt került ott össze s napról-napra az ó nyugdíjaztatásukról és aktív bajtársaiknak az előléptetéséről zsörtölődtek. Fricinek a megjelenése a kis társaságban nagy szenzációt keltett, őszintén örültek, hogy asztaluknál láthattak megint egy aktív tisztet, ha csak civilben is, s hirtelen úgy vélték, hogy a szokásos savanykás moseli bor nem hozzájuk méltó ital. Jobb itókat rendeltek hát és alaposan nekiláttak a csevegésnek. A vacsoránál meglehetősen csöndesen ült az őrnagy és Frici, az őrnagyé azokról a látogatásokról számolt be, amelyeket Hildegarddal tett és mivel úgy hitte, hogy férje az ő boros kedvében a legkönnyebben viseli el majd a csalóadást, hát most állott elő azzal, hogy Warnow csak hatezer márkát küldött s hogy a csekket már be is váltotta a banknál.

— Na, soknak éppen nem mondható, de hát mégis csak valami — jegyezte meg az őrnagy. — Hát csak add ide a pénzt.

De az őrnagyé ellenkezett.

— Hagyjuk ezt holnapig, akkor majd nyugodtan megbeszélhetjük, hogy mit fizetünk ki belőle.

— Kifizetni, nagyon jó! — mondta Frici — ha van végre megint néhány garas a zsebetekben, hát csak nem lesztek olyan balgák, hogy rögtön tuladjatok rajtuk. Ha egy embernek fizettek, rögtön jönnek a többiek és holnap, a papa születésnapjának örömeire megrohanják a házat. És ki olyan ostoba egyáltalában, hogy adósságot fizessen?

Az őrnagy helyeselt.

— Fricinek igaza van, Frici egyáltalában nagyon okos ember. Ha eddig várt a pénzére az a banda, akkor várhat még néhány hétig, amíg Hildi eljegyzi magát. Na, prosit Hildi!

Frici is fölemelte a poharát.

— Eljen a jövendőbeli! Hogy is hívják csak . . . na, különben hisz az úgy is mindegy, a földög, hogy pénze legyen.

De Hildegard nem nyult a pohárhoz s legjobban szerette volna egészen otthagyni az asztalt, sehogysem tudta elviselni azt a hangot, amelylyel róla beszéltek s erősen mralkodnia kellett magán, hogy könnyekben ne törjön ki. Ha György tudná, hogyan ittak itt az ő egészségére, hogyan gondoltak csak az ő pénzére és semmiképpen sem a személyére.

— Na, ha nem akarsz velünk inni, hát ne igyál — mondta Frici és felhajtotta a poharát.

Az őrnagy megint a pénzre tért vissza.

— Tudod mit, asszony, ebből a pénzből valami szép utazást csinálhatnánk, hiszen az utolsó három év alatt ki sem mozdultunk ebből a nyomorult fészekből. Kétezer márkát itthon hagyunk, hogy maradjon még valamink, ha visszatérünk, a négy ezrest pedig magunkkal visszük és néhány hétre Olaszországba megyünk.

A feleségének nagy kedve volt ehhez a tervhez, de azért mégis így szólt:

— De nem most, hanem csak Hildi eljegyzése után. Gondolj mégis arra, hogy eljegyzése minden pillanatban megtörténhetik, akkor pedig itthon kell lennünk, hogy a drága vőlegényt rögtön a karjainkba zárjuk.

— Jó — mondta az őrnagy. — Hát öleljük meg, bámuljon majd, hogy milyen erősen szorítjuk, mi, Frici? — És feleségéhez fordulva, így folytatta: — Képzeld csak, anyjuk, ennek a kamasznak, tudja az isten, hogyan, negyvenezer márká adóssága van.

És halálra kacagta magát a fián.

Szörnyülködve csapta össze az őrnagyé a kezét.

De Frici, hogyan lehetséges ez?

És Hildegard is ijedten szólt közbe:

— De hát mit csinál az a pénz, amit hazulról és a bácsitól kapsz?

— Kérdezd a csillagoktól, a mindentudóktól, — akarta énekelni, de nem jutott hirtelen eszébe a dallam, azért csak néhány artikulatlan hang került ki belőle.

Az anyja még mindig nem tudott lecsillapulni.

— De hiszen ez borzasztó. Hiszszük, reméljük, hogy Hildegard vőlegénye a te adósságaidat is kifizeti, de hátha nem teszi, mi lesz akkor?

— Akkor agyonlövöm magamat. Hanem majd bevakol a fiu, azt csak bizd rám.

— Bár csak más lett volna belőled, nem tiszt — jajgatott az anyja — akinek nincs pénze, a legnagyobb örültséget követi el, ha hadnagnak megy.

— Az igaz — hagyta helyben Frici — de hát mit használ a jajgatás, most már késő, azt akkor kellett volna meggondolnotok, amikor a hadseregbe dugtatok be.

— Nagyon jó, még szemrehányást is tesz a gazfikó — nevetett az őrnagy.

— Eszemágában sínes, apám. Egészen jól és boldogan érzem magamat mint hadnagy, nem is tudom, hogy ugyan más lehettem volna. Hanem hát a hadnagyságnak is meg van a maga bibéje. A pénzgondokból ki sem kerül az ember, s aztán az a folytonos aggodalom, hogy az embert sokkal hamarabb nyugdíjazzzák, sem mint várja. Gyalázatos érzés. Tulajdonképpen nem is értem, hogyan adhatják az apák tisztnek a fiaikat? Azok az öreg urak, veled együtt apám, az élőkön, akiket ma ott láttam a törzsasztalnál, mind panaszkodnak az igazságtalanság miatt, amely rajtuk a korai nyugdíjaztatással megeseett, jajgatnak azon, hogy a hadsereg már nem olyan, mint amilyen ezelőtt volt, sóhajtoznak a csekély nyugdíj miatt, amelyre utalva vannak, panaszkodnak a testi szenvedések miatt, amelyek a hosszú háborús időben érték őket, káromkodnak a pótlékok miatt, amelyeket a fiaiknak kell adniok, egészen jól tudják, hogy azok nem élhetnek meg a pénzükből, hogy adósságot kell csinálniok, tudják, hogy az ő esetüket legjobban esetben csak törzstiszt-ségig vihetik, és hogy haláláig ugyanazt az életet folytatják, mint maguk. Ah, még többet is tudnak, hogy egyetlen baleset, egyetlen könnyelmű éjszaka, valami ostoba csíny a fiu nyakát szegheti, s noha mind ezt tudják, mégis tisztnek adják. És ha a fiu egy napon letörik és a tisztikabátot le kell vetnie, akkor sóhajtoznak és jajgatnak és az egésznek természetesen csakis a fiu az oka.

— De olyan vastagon, ahogy te csinálod, senki se csinálja, — jegyezte meg az őrnagy.

— Ebben bizonyosan igazad van, de hiszen én nem magamról beszéltem, hanem általánosságban. Eppen az én ezredemben csaknem csupa nyugdíjazott tisztnek a fiaik vannak együtt és elég gyakran hallom, hogyan kesereg egyik-másik: „Miért nem adott az apám valami más pályára, miután bizonyosan számot kellett vetnie azzal, hogy azzal a kis pótlékkal nem tudok boldogulni.“ Igen, miért dugják be éppen az öreg tisztet az ő fiaikat a hadseregbe, holott ismerik az okokat, amelyek ez ellen szólnak? Csakis azért, mert ott nekik nagyon olesó, mert ott nekik ugyancsak kényelmessé teszik nekik a síhedereik fölnevelését. Azt hiszed, hogy ezek az öreg urak éppen annyira természetesen találják, hogy fiaikból hadnagyok legyenek, ha később nyolevan márká helyett esetleg négy vagy ötszáz márkát kellene fizetniök értük és azonkívül még a ruhakodás költségeit is le kellene szurniok? Bizony eszükbe sem jutna. Hanem most egyszerűen úgy gondolkoznak, csak hadd nevelkedjenek fel a fickók egyelőre olesón, a többi majd megjön később. És titokban valami gazdag bácsira, vagy nőnre számítanak, bennük reménykednek s ha azok később nem adnak, vagy egy napon elköltöznek erről a világról, akkor ott áll a hadnagy s adósságot kell csinálnia, vagy azt kívánják tőle, hogy a levegőből éljen. Mindig csak a

könnyelmű hadnagyokról beszélnek, pedig inkább a könnyelmű szülőkről kellene beszélni, akik a fiaik számára tisztán csak azért, hogy a neveltetés költségeit megtakarítsák, azt a pályát választják, amelyen lehetetlenség pénzt keresni, de annál nagyobb a kiadás a költsézés.

— Ezt nagyon szépen mondtad — felelte az apja — de ha az öreg tisztnek nincs arra pénze, hogy a fiát taníttassa, mint például az én esetemben, mi legyen akkor?

— Hiszen Frici kereskedő lehetett volna — vetette közbe Hildegard — akinek nincs vagyona, annak olyan hivatást kell választania, amelyen kereshet is valamit.

— Nagyon szép és igaz mindez az elméletben — felelte Frici — és ha sok apa olyan bölcsen gondolkoznék, mint te, szép testvérm, akkor a kiváltságosok kasztja, amint apa az imént nevezett bennünket, nem futkosna ide-oda koldulni, pumpolni és kölcsönöket kérni és nem próbálná ki a szerencsésjét a játékokban, hogy addig tartaná magát, amíg vagy gazdag feleséghez nem jut, vagy pedig egy napon el nem merül.

Az őrnagy figyelmesen hallgatta a fiát, aztán így szólt:

— Csudálkozom, hogy éppen te, akinek öreg tiszt az apja, beszélsz így. A te elméleted szerint ki egészítse ki a tisztikart, ha nem mi?

— Elsősorban csakis azok a szülők, akiknek módjuk van arra, hogy fiaiknak a jövőjét biztosítsák s csakis az legyen tiszt, akinek igazán van kedve és hajlandósága a hivatásához és érte alkalomadtán áldozni és nélkülözni is tud. De egy kis taeskótól, akit nyolecéves korában dugnak bele a hadseregbe, nem kívánhatod, hogy csakugyan tudja, van-e kedve a katonáskodáshoz. Akkor válaszsza meg az ember a hivatását, amikor annyira-mennyire önállóan meg tudja ítélni, de ne dűgja be az ember a fiát a kadétiskolába takarékosági szempontból, vagy isten tudja, milyen más okból s aztán ne kívánja tőle, hogy a mértékletes élet és a buzgó kötelességtudás mintaképe legyen. Ha beleszó-lásom volna, tudom, hogy végeznék a kadét-állományval.

— Hohó! — pattant fel az őrnagy. — Most már egyre cifrább lesz a dolog.

— Hadd legyen — folytatta Frici. — Hiszen magad magyaráztad meg az imént, hogy a csapatoknál nem sokat tanulunk. De eltekintve ettől is egészen, még egy nagy hiba is van: tulságosan korán kerülünk a hadseregbe, tulságosan korán leszünk tisztké, a tizennyole-tizenkilencéves hadnagy nem is valami nagy ritkaság, akkor olyan álláshoz jut, amilyennel kevés mai fiatalemler dísekedhetik ebben a korban. Nagyon korán kapunk pénzt a kezünkbe, a nélkül, hogy valaha is megtanultuk volna, hogyan kell banni a pénzzel. Csak gondolj arra, hogy vigyáznak ránk az iskolában! Ha csak nem valami nagy kutya az ember, nem szivarozhatik, nem sörözhetik, nem mehet ki, a nélkül, hogy meg ne hívják, s igazolványt kell hoznia arról, hogy meddig volt künn a rokonoknál . . .

— De hiszen az nagyon jól van így, jegyezte meg Hildegard.

— Lehet, hogy igen, de az is lehet, hogy nem. Az átmenet az azután következő életre nagyon hirtelen, nagyon gyors. Huszonnégy órával később, hogy az ember az iskolából kikerül, már tiszthelyettes és egyszerre teljes a szabadsága, amelytől az-előtt erőszakosan visszatartották. Az ember ehet-hihat azt, amit akar, dohányozhat, ki-járhat, egyszóval, az élet minden gyönyörét hirtelen fenéig kiélvezheti. És ilyenkor aztán nagyon könnyen kirug az ember a hámból és abban a boldog tudatban, hogy az eddigi szigorú fegyelem alól szerencsésen megszabadult, egyebet sem tesz az ember a szerelenségében, mint ostobaságokat. És ugyan ki venné végre is zokan azt egy tiszthelyettesről? És ha mint fiatal tiszt-helyettes az ember megszokta a korhely-kedést, akkor mint fiatal hadnagy folytatja, s csak kevésnek van meg az a lelkiereje, hogy megváltozzék.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Pénzügyi Évkönyv. Somló Gyula, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank tisztviselője szerkesztésében és címen új kompasz indult meg, melynek első, 1904-1905-re szóló évfolyama most hagyta el a sajtót. A negyvenhat iv terjedelmű, hatalmas kötet felöleli a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok szakkerületi ismertetését, a hazai bankok és takarékpénztárak két utolsó, 1902. és 1903. évi zárszámadásait. Érdekes és felettebb hasznos útjait az évkönyvnek, hogy e két üzleti év mérlegadatainak tételeit egymás mellé állítja, ami által lehetővé teszi, hogy az egyes tételek változása menten konstatalható. A kötetet a Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság pompás izlással állította ki. Megrendelhető 15 koronáért a szerkesztőnél (Vörösmarty-utca 63., II. em. 9.) és a Pallas-nyomdánál (V., Kálmán-utca 2.).

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) A mai hetivásári énlénkebb forgalmu volt a rendez hétköznapi vásárok forgalmánál. Hozatalaink ma ismét nagyobbak voltak, mint az előző napokon. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahas eleje 90-96, hátulja 96-108 korona 100 kilonként. Öltött borjúk bőrbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 88-110 fillérről voltak a forgalomban kilonként, minőség szerint. Lehozott sertés has 120-140, sertések szalonnával 110-120 fillér kilonként. — **Tojásban** ma szilárdabb volt az üzlet és ma I. r. friss telt árú 55-57 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Tejtermékek:** I. rendű szövetkezeti teavaj 200-220, jó friss főzővaj 140-160 fillér, friss tehéntúró 20-24 fillér kilonként. — **Vágott baromfi:** I. rendű szépen, tisztán kezelt, hizott libák kilója 130-140 fillér. — **Étő baromfi:** rántani való csirke 1.20-1.50 korona, sütni való 1.60-2.40, tyúk 2.60-3.20, hizott liba 6-10 korona páronként. — **Őzek** kilója 130-140 fillér. Szőlő-rák 16-30, leves-rák darabja 4-6 fillér. — **Cseresznye** énlénken keresett mai ár minőség szerint 12-40 fillér kilonként. Eper kilója 30-60 fillér. — **Uj burgonyából** a hozatalok ma kisebbek voltak és fejlett rózsaburgonya 8.— koronával jegyzett métermázsánként.

Szeszárak. A kontingens nyersszesze ára **Budapest** 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — **Bécsben** a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 47.— korona áruban.

Borjuvásár. 1904. évi június hó 10-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 1230 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növendékmárha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borjú I. rendű 92-102 f.-ig, kivétel 104-112 fillér, II. rendű élő borjúkért 80-90 f.-ig I. kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 54-74 f.-ig, Növendékmárha — f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középmínőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — f.-ig, K., leölt bárány — korona, kivétel 5.— K.-ig páronként. Az irányzat és az árak változatlanok maradtak.

Sertés-konzumvásár jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intőzvése.) Junius 10-én. Főlhajtás összege 638 drb sertés, 38 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 20 darab sertés, 38 darab süldő, összesen 658 darab sertés, — darab süldő. Eladatott 650 darab sertés, 38 darab süldő. Eladatlan maradvány — darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata énlén. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 94-06 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogrammig 90 — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 95-98 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogrammig 92-94 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 84 — fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140-300 kilogrammig 84 — fillérig, süldő 96-100 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élosúlyban értendők.

A budapesti gabonatőzsdé.

Budapest, június 10.

Jó kínálat és győnge kereslet mellett készbuza lanya volt; forgalomba került 8000 mm. 5 fillérről olcsóbb árakon. Rozsban kis for-

galom mellett a hangulat visszaeső volt; a többi cikke változatlanok maradtak.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 650 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 79 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 42 1/2 f.
Fehérmegyei: 450 mm. 77-8 k. 9 K. 40 f., 400 mm. 79-8 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 78 k. 9 K. 40 f., 950 mm. 79 k. 9 K. 40 f., 400 mm. 79-5 k. 9 K. 10 f., 150 mm. 77 k. 9 K. 02 1/2 f., 300 mm. 76-5 k. 8 K. 95 f., 800 mm. 76 k. 9 K. 02 1/2 f.
Pestvidéki: 150 mm. 77 k. 9 K. 05 f., 100 mm. 77 k. 9 K. — f., 1950 mm. 76-3 k. 9 K. 07 1/2 f.
Szerbiai: 800 mm. 79 k. 9 K. 15 f.
Mind három hónapra.
Rozs: 200 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 6 K. 40 f. paritásra.
Árpa: 100 mm. 6 K. 30 f. paritásra.
Tengeri: 200 mm. 5 K. 27 f. paritásra.

Készpénzfizetés mellett.
 A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsdé szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Buza	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	8.95	9.20	79	9.30	9.50
"	77	9.10	9.30	80	9.35	9.55
"	78	9.15	9.35	81	9.50	9.60
Fehérmegyei	76	8.85	9.10	79	9.20	9.35
"	77	8.95	9.15	80	9.25	9.40
"	78	8.95	9.20	81	9.25	9.40
Pestvidéki	76	8.85	9.10	79	9.20	9.35
"	77	8.95	9.15	80	9.25	9.40
"	78	8.95	9.20	81	9.30	9.50
Bánsági	76	8.70	8.95	79	9.05	9.20
"	77	8.75	9.—	80	9.10	9.20
"	78	8.85	9.10	81	9.15	9.25
Bácskai	76	8.65	8.90	79	9.—	9.—
"	77	8.75	9.—	80	9.—	9.—
"	78	8.85	9.—	81	9.—	9.—
Szerb	76	—	—	81	—	—

Egyéb gabonaneműk	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Buza	uj elsőrendű	6.40 6.55
"	középmínőségű	6.25 6.40
Árpa	takarmányárú, I. r.	5.90 6.10
"	másodrendű	5.80 5.90
Köles	elsőrendű	5.— 5.30
Zab	elsőrendű	5.70 6.05
"	középmínőségű	5.50 5.65
Tengeri	belföldi ó	5.35 5.45
"	ó fehérr	— —
"	új román vagy bolgár	— —
"	cincquantin	— —
Repece	káposzta	10.35 10.55

A határidőzset folyamán a következő kőtések történtek:

Juniusi buza	—
Októberi buza	9.05-9.09-9.14-9.11
Májusi rozs	—
Októberi rozs	6.81-6.82-6.84-6.86
Juliusi tengeri	5.26-5.29-5.28
Auguszt. tengeri	5.38-5.41
Májusi tengeri (1905)	5.52-5.51-5.53-5.56
Májusi zab	—
Októberi zab	5.92-5.93-5.89
Auguszt. repece	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Májusi buza	9.11-9.12
Októberi buza	—
Májusi rozs	—
Októberi rozs	6.83-6.84
Májusi tengeri	—
Juliusi tengeri	5.29-5.30
Augusztusi tengeri	5.40-5.41
Májusi tengeri (1905)	5.53-5.55
Májusi zab	—
Októberi zab	5.89-5.90
Repece augusztusra	10.45-10.55

Délután fél 5 óraker zárul:

Májusi buza	—
Októberi buza	9.09-9.10
Októberi rozs	6.83-6.84
Májusi zab	—
Októberi zab	5.90-5.91
Májusi tengeri	5.54-5.55
Juliusi tengeri	5.28-5.29
Augusztusi repece	—

A budapesti értéktőzsdé.

A mai tőzsdé javult árfolyamokkal nyílt meg, később azonban bécsi eladásokra és olcsóbb berlini jegyzésekre az irányzat győngült és a forgalomba került értékek némileg csökkentek. Az általános forgalom pedig igen csekély volt.

Valuta és ércáru változatlan.
Előzőzsdé gyengült. **Osztárk Hitelrészvény** 640.26-639.50. **Magyar hitelrészvény** 746.—

745.— **Osztárk-magyar államvasut** 635.50-635.— **Jelzálogbank** 499.50-499.25 korona.

A **déli tőzsdén** zárultak: **Osztárk Hitelrészvény** 639.—638.70. **Magyar Hitelrészvény** 744.50-744.—. **Rimamurányi vasmű** 499.50-499.—. **Magyar koronajáradék** 97.30 korona.

A **helyi értékek** piaca csöndes maradt. Kőtés nem fordult elő.

A **prémiumüzletben** díjbiztosítókért fizettek: **Osztárk Hitelrészvényekért** holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9-10 korona, 1904. június hó végére 14-16 korona.

Utőzsdé. **Osztárk hitelrészvény** 638.50-638.75. **Magyar Hitelrészvény** —.—. **Leszámitolóbank** —.—. **Rimamurányi vasmű-részvény** —.—. **Osztárk-magyar államvasuti részvény** 633.50-633.75. **Közúti vaspálya részvény** —.—. **Városl villamos vasut** —.— korona.

A hivatalos záratok a következők voltak:

Államadósság.				
a) Magyar államadósság.				
Pénz	Áru	Pénz	Áru	
Aranyl. med.	117.75	118.25	200 K.-ás	206.—
Koronajáradék	97.30	97.60	Magy. földt.	98.50
Koronaj. ultim.	97.15	97.35	herm.	98.50
Jun.-ra	80	80.50	Hoy.-szk. jela.	98.—
Koronaj. 2/2%	82.—	82.—	Kösz. földt.	98.—
Vaskapu-kül.	82.—	83.—	Tiszai nyor.-kölcs.	161.—
b) Osztárk államadósság.				
Koronaj. máj.	99.—	99.50	Papírj. feb.—	100.—
—nov.	—	—	aug.	99.20
c) Egyéb nyilvános kölesénők.				
Budapest főr.	96.—	96.75	Temes-Béga-	98.—
1897.4%köl.	—	—	társulat 4%	92.—
Bankok.				
Angol-osztárk	277.—	279.—	M. jelz. hitel.	—
bank	—	—	Ugyanaz jun.	—
Első magyar	342.—	346.—	med.	499.—
Ipárbank	216.—	218.—	M. keresk. r.-t.	560.—
Plumet hitelb.	136.—	138.—	M. leszámit.	449.50
Hazai bank	210.—	212.—	Ugy. jun. med.	449.—
Hermes m. ált.	—	—	M. tőz. közp.	—
váltóul. r.-t.	240.—	260.—	jelzálogb.	1030.—
Magyar hitel.	—	—	Oszt. hitel.	—
Ugyanaz jun.	744.—	744.50	Ugy. jun. ult.	638.75
med.	—	—	Oszt.-magy. b.	1630.—
M. agr. és járb.	450.—	460.—	Pesti m. keresk.	2750.—
kedelmi bank 2750.— 2760.—				
Osztljárj. r.-t. 1820.— 1860.—				
Kőzlekedési vállalatok részvényel.				
„Adria” tengh.	477.—	479.—	Bpest-Ujpest-	185.—
Bpesti közúti	—	—	rákosp. vill.	190.—
vaspálya 5%	—	—	Déli vasut.	—
Ugy. jun. med.	572.—	578.—	Ugy. jun. ult.	68.—
Bpesti közúti	—	—	Dunagőzhajóz.	860.—
vp. élv. jegy	350.—	360.—	Kassa-oderb.	878.—
Bpesti vill. vá-	828.75	829.75	Oszt.-magyar	—
rosy. v. 1903.	—	—	Ugy. jun. r.-t.	633.50
Bpesti vill. vá-	—	—	Ugy. jun.-ra.	634.—
rosi vasut	—	—	—	—
Ugy. élv. jegy.	110.—	115.—	—	—
Malmok.				
Concordia	180.—	190.—	Henger	800.—
Első budapesti	1000.—	1080.—	Moln. és sűtők	875.—
Erzsébet	430.—	435.—	Victoria	470.—
Lujza	220.—	230.—	—	480.—
Vasmű- és gépgyár-részvények.				
Első m. gard.	150.—	166.—	Nicholson	205.—
„Danubius”	176.—	177.—	Rimamurányi	484.—
Ganz	3190.—	3240.—	Ugy. jun.-ra.	484.—
Schlick				350.—
Bányák és téglagyárak.				
Ászalm. kősz.	220.—	224.—	M. ált. kőszénb.	278.—
Felsőm. bányar.	—	—	M. kerámiai	138.—
és kohó	482.—	485.—	Salgótarjáni	528.—
„Istv.” tég. gy.	90.—	95.—	Ujlaki téglá- és	—
Kőbány. gőzgy.	1005.—	1045.—	meszőzsető	320.—
Magy. asztalt.	124.—	127.—	—	325.—
Biztosító-társaságok.				
Bécsi biztoító	430.—	440.—	M. jég- és vízsz.	—
Bécsi élet- és	600.—	615.—	bizt.	308.—
„Jó-szív”	8400.—	8475.—	Nemz. valeszt	240.—
Füncfőre	246.—	249.—	Pannónia-vibst.	2335.—
Különféle vállalatok részvényel.				
Ált. vag. köl.	600.—	620.—	„Hungária” ml-	—
Bpesti ált. vill.	303.—	307.—	trágya	215.—
Bettlőntő. r.-t.	205.—	215.—	Kőbányai polg.	225.—
Gyapjum.-gyár	550.—	—	sertőző	275.—
Részvényserf.	2350.—	2400.—	M. cukoripar.	15 1/2
Sertészki. r.-t.	475.—	485.—	M. villamoság	282.—
Spódium-gyár	200.—	205.—	Nemzetk. vil-	—
Plumet rish.	2800.—	2700.—	lamosság	5 0.—
Gschwindt-féle	900.—	950.—	Nemzetk. vag-	560.—
szeszgyár	—	—	gonk. 5%	500.—
Royal-szálló				—
Takarékpénztárak.				
Belvárosi	223.—	224.—	Magy. ált. tkp.	565.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	Orsz. közp.	1565.—
Bpest-Erzsébet	172.—	220.—	Pesti hazai	20900.—
Bpesti tkp. és	415.—	420.—	Ugy. tul. jog.	15325.—
örz. zálogk.	—	—	Ugy. Interim	7725.—
Egyes. beoszt.	2310.—	2315.—	—	7800.—
Sorsjegyek.				
Bazilika	19.50	21.50	Olasz vörös-k.	42.—
Ugy. o. felbű.	21.—	23.—	Ugy. o. felbű.	46.—
Bécsvárosi	512.—	527.—	Oszk. vörös-k.	54.—
„Jó-szív”	10.—	11.—	Osztárk hitel.	465.—
Ugy. o. felbű.	10.—	11.—	Pályi	160.—
M. vörös-ker.	28.—	28.—	—	170.—
Ugy. o. felbű.	29.—	31.—	—	—
Főzsmek.				
M. vagy oszt.	11.35	11.43	Német bír. b-	—
arany vert	—	—	Jegy (1000.)	117.80
M. vagy oszt.	11.27	11.38	Francia bjegy	95.05
arany kör.	—	—	Olcsa bjegy	95.05
20 fr. arany	19.08	19.08	Római bjegy	94.50
20 márk. arany	23.46	23.56	Szerb bjegy	92.25
Rubel				253.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bányási — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznósír: budapesti 60.—60.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 49.50—50.— korona, 3 darabos 52.50—53.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlávóniai 13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előtőzsdén pangott az üzlet és a forgalomban lévő papírok nagyrésze jelentékeny áreszkendésnek volt kitéve. A kedvetlen irányzat az előtőzsde végéig fenmaradt, csak ma-

gyar aranyjárdékat kínáltak kissé magasabb árfolyamon.

A déli tőzsde megnyitáskor nagyon csendes volt és később is üzlettelen.

Zárlat nagyon csendes.

Bécs, június 10. (Magyar értékek zárulata.) 4% aranyjárdék 118.—. Magyar koronajárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.—. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.55. Magyar hitelbank-részvény 743.—. Magyar nyerevény-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény 448.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasúti részvény 484.50. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1540.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 497.—. Adria hajózási r. t. 476.50.

Bécs, június 10. (Osztrák értékek zárulata.) 4 2/2% papírjárdék 99.25. 4 2/2% ezüstjárdék 99.—99.80. 4% osztrák aranyjárdék 118.55. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 151.85. 1864. sorsjegy 250.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitel-részvény 638.—. Angol-osztrák bank —. Union-bank 519.—. Bécsi bankgyűlés 509.—. Osztrák Länderbank 426.50. Osztrák-magyar bank 1621.—. Osztrák-magyar államvasút 633.25. Déli vasút 78.10. Elbévölgyi vasút 429.50. Dunagőzhajózási társaság 846.—. Alpezi részvény 408.25. Dohányrészvény 330.50. 20 frankos arany 19.05. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóért 209.40. Német bankváltók 117.38. Lipótközb 327.—. Bécsi Tramway Litt B 648.—. Török sorsjegyek 127.50. Az irányzat üzlettelen.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 10. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 114—115 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 115—116 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 110—112 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 112—114 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 112—114 fillérig.

Sertésleltés szám: 1904. június 7. napján volt készlet 37.008 darab. — 1904. június 9. napján felhajtott 183 darab. 1904. június 9. napján elszállított 811 darab. 1904. június 9. napján maradt készletben 36.380 darab.

Advertisement for Weinrich Frigyes Szász-Régen, featuring a table with various furniture items and prices.

Advertisement for GICHNER JÁNOS, featuring a table with furniture items and prices.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszakielteknek, nem tévesz árak kísérletnek, vagy a pénz visszadátok.

Advertisement for GUMMI, featuring a stylized logo and text about rubber products.

Advertisement for KELETI J. orvosszécsi mű- és kötszer gyár, featuring a logo and text about medical supplies.

Advertisement for FERFIK ÉS NŐKNEK, featuring a logo and text about men's and women's clothing.

Advertisement for Butor, featuring a logo and text about a butler or attendant.

Magyar királyi államvasutak 7794/904. sz. Pályázati hirdetmény. A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évi szeptember hó 14-én 1905. évi augusztus hó végéig terjedő időre szükséges 10,000 méter-mázsá repce-olaj szállítása iránt ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

Az írt mennyiség csak megközelítő számkéntet közölve, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezen mennyiségűt egy negyedréz erejéig többlet, vagy kevesebbet megrendelhesse.

Budapest, 1904. május hóban.

Advertisement for Dr. FÜREDI, featuring a logo and text about a medical clinic.

Advertisement for the II. osztályának huzása, featuring a logo and text about a lottery draw.

Table showing lottery results for the II. osztályu sorsjegyek megújítási árai.

Table showing lottery results for the II. osztályu vételsorsjegyek árai.

Advertisement for Török A. és Tsa bankháza, Budapest, featuring a logo and text about a bank.

Advertisement for KI AKAR, featuring a logo and text about a shoe store.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1904. június hó 11-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Moharórsa.
Dalmi 4 képből, előjátékkal.
Személyek:
Flamen, festő Bochnécs
Jóbert, a barátja Dálnoki
Jelchior Kárpát
Bebe Szóyer
Jeannot, favágó Beck
Kezdeté 7 1/2 órakor.
Heti műsor:
Vasárnap: Mignon.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bizánc.
Szimlil 3 felvonásban.
Személyek:
Konstantin császár Beregi
Iréne császárné Jászai M.
Demeter nagyherceg Ivánfi
Tamas nagyherceg Kertész
Olga nagyhercegnő B. Lenkei H.
A patriarkha Szacsavay
Notarasz lukács Gyenes
Spiridon Náday
Leonidas Horváth
Laszkáris Náday B.
Kezdeté 7 1/2 órakor.
Heti műsor:
Vasárnap: Egyenlőség.

NÉPSZINHÁZ.

A szalmaövegy.
Énekes vígjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Paul Jolimout Szirmai
Louise Szécsi
Loubardetné Bignoné
Ponson Kovács M.
Edith Harrison Dóri
Balgan Pintér
Val-Pluchet Pázmán
Pivotedu Ujvári
Magloire Delli
Sophie Kápolnai
Jaszain Kasznýk
Kezdeté 7 1/2 órakor.
Heti műsor:
Vasárnap: A szalmaövegy.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

A chansonette.
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Czár és ács.
Opera 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdeté d. u. 5 órakor. Vége este 10 órakor.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 óratól reggeli 4 óráig. Ma szombat, június 11-én.

nagy souvenir-ünnepély.

A belépéni minden látogató emlék tárgyat kap.

A nagy varieté színpadon diszeloadás:

Először lépnek föl: THE JAMAMOTOS, eredeti japán bűvész- és táncművész csoport.

Johnson és Dean, néger zenekar. Manhattan, kvartett. Sleeds Company. Georges és Gusztáv Edler, alpesi jelenet és a többi nagyszabású attrakció.

FOLIES COMIQUE.

A kis Garnizonból. A szabad területen: Mr. Sarino, a tükörkirály, stb. stb.

Nagy monstre hangverseny. - Tánccsaláság.

Remek tűzijáték! Rendezi FRIEDMANN A. igazgató.

Nagy diszfelvonulás

az összes szerződött művészek részvételével. Belépőj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér ráfizetéssel érvényesek. Az előrevájtott páholytárs-jegyek szabad bemenetre jogosítanak a területre.

SURÁNYI GYÓGYFÜCUKORKA
köhögés, rekedtség, mellbetegség ellen. 1 kg. 4 kor., 2 kg. 7 kor., 4 kg. 12 kor. utánvetel mellett bérmentve.

SURÁNYI SZALON-CUKORKA
ugyanazon árban.

SURÁNYI CUKORKAGYÁR
NAGY-SURÁNY, Nyitrafelegye.

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK
vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható ponyva- és zsák-áruházában =

FISCHER J.
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Vessék állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és becsesülők ujkra használt terményzsákokat.
Ponyvaközlőintézet. Legszolidabb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Fogfájás

A fogfájás oka a legtöbb esetben tagadhatatlanul a fogak elhanyagolásában

széptikus- és tonikus tulajdonságainál fogva még a fogidegek fájdalmas állapotában is ajánlható az

Ebermann-féle szájjviz.

Ez fenti utasítás szerint, vízzel keverve, alaposan tisztítja és fertőtleníti a fogakat és szájjüregét és eltávolítja a lyukas fogaktól vagy a visszamaradt ételmaradékoktól eredő kellemetlen szagot.

Főraktár: Dr. Ebermann, Prag. Ebermann szájjvize üvegesekben a 3 K., 1 K. 50 fill. és 80 fill.; Ebermann fogpora dobozokban a 1 K., 20 fill. és 60 fill. gyógyszerüzletekben, droguériákban és illatszerekkereskedésekben kapható.

Bikaviadalok Budapesten.

Az állatkerti területén épült, teljesen fedett arénában:

szombaton, június hó 11-én,
vasárnap, június hó 12-én,
kedden, június hó 14-én.

POULY fils

a hírneves sevillai torreador és quadrillája.

Pénztárnyitás: délután 6 órakor.
Az aréna megnyitás este 7 1/2
A viadal kezdete este 8 1/2

A bikaviadalok arénájához az állatkert mentén, az Aréna-ut sarkától — a Wampeties-féle vendéglőig (szépművészeti múzeum mögött)

külön bejáratok nyitnak. A jegyeket az ellenőrző közegeknek már ezen kapubejáratoknál is fel kell mutatni, míg a jegyek ellenőrző-szelvényét csak az arénában tépik le.

A külső kapubejáratoknál vannak a jegypénztárak is elhelyezve.

Az aréna 8 részre, és pedig: A. B. C. D. E. F. G. H szakaszokra van beosztva. Minden jegy ehhez képest A. B és így tovább szakaszú jelzéssel van ellátva, ami a tájékozódást rendkívül egyszerűsíti.

UJ! Szálloda a „Gellérthegy”-hez Budapest, UJ!

I. Dohrenthey-ter, az Erzsébet-híddal szemben, bejárat a Horgony-utcaóbl, Radás- és Kácfürdő között.

Megnyit május 21-én.

Szobák 1 kor.-tól feljebb, hónapos-szobák legutányosabb árban utazó kereskedők, doákok, színeszek vagy magánok részére.

A Kalap-király

Elismert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női elsrangú kalap-különlégekben. BUDAPEST, VI., Eskü-ut 8, Klottild-palota.

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is. Árjegyzéket tessék kérni.

AUFRECHT & GOLDSCHMIED
HANGSZERESZTÁLY
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 37.
Alkalmos képviselőik felvételnek. A Japán-kávéház Nyílt üzlet: Andrassy-ut 45, mellett.

“SVÁBHEGY”-SZÁLLODA

a Svábhegyen.

Ma szombaton **KATONAZENE**
Kezdeté 5 órakor. Kezdeté 5 órakor.

FOGAK

szájpadlás nélkül 3 koronától. — Az általunk készített és pártisan első díjat nyert fogorvosok azonnal megvizsgálhatók és ráadásul különösen használatos, illégi fogorvosok által kitanak. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítenek, 10 évi jóállással.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S. Tartós plomák 3 koronától, foghúzás drágabérencive 2 koronától. Fogad: reggel 8 óráig este 8-ig. Vasár- és ünneppolgón is. — Méréselti árak. — Készletfőlcsekre is.

Elszakíthatatlan kék munkás-öltönyök
Szédő, boncabatók és iroda-öltönyök kaphatók
Guttman J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16.
Minták kizárólag ingyen és bérmentve.

Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaszekszők, függő-ágyak és mindenemél hálóit. Ruhatorító-kötelek febr. kenderből, vízmentes ponyvak, zsákok és Lenderák legelőbb megfizható forrása:

Seffer Antal

sporteszközök és kötelgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca bolterem 12.
(közp. város ház épülete.)
Alapított 1878.
Telefon: 15-56.
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

De Lain 36 kr. méterje

legjobb mintákban, továbbá nagy választék női divat, vászonru, szőnyeg és függönyökben. Eredeti gyári árakban kaphatók

Rosenberg és Quitt áruházában
BUDAPEST, Király-utca 32.
TELEFON 528. ALAPITVATTOTT 1895.

Karisnyavilág LUKÁCS M.

IV., Kigyó-utca 5.
Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Férfi- és gyermekkarisnyákban.

Schmidt M.

szőnyeg, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 25. Sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsizé és lovagló-szerződjait, mindenemél utazóbőröndök, pénz-, szivar- és cigareta stb. tárcsát. Megrendelések és javítások pontosan 48 órán belül készítenek. Árjegyzék bérmentve.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
férfigyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobb
ajánlunk

Dr. KAJDACSY
v. os. és kir. szexuorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Level utján is biztos gyógyszer.

✿ Párisi különlegességek. ✿

Párisban időzésem alkalmával beszerentem a legjobb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam lévő áruot cipőért 1 év írásbeli jótállást vállalok, hogy a felsőbőr repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel belkeni, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portamentesen vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő számát mellékelek ingyen. Nem megfelelő kicserélek vagy a pénzt visszaidom.

Hogy mindenki meggyőződjék világírú GUZI-kenőcsöm jószágáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tégely GUZI-kenőcsöt és több száz eredeti fényképfelvételekkel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Legfontosabb mérték, ha hársztyánban egy papírlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk.

Érős elegáns vix fűzőcipő	3.50	Párisi divat elegáns sevré, fűzős v. gombos, selyem-béttel, női	4.2
Érős vix sima dupla talppal	3.20	Kivágot készíttatos szalonnak v. finom bőrcipő	2.-
Box bakancs varrott talp, elegáns	4.50	Gyermekcipő, magas, 3 évig	1.-
Feltűnő elegáns szalonnak, fűzős, valódi sevré bőrszárral	4.50	Zergebőr, magas, gyermek, fűzős, szegesztalp, 7 évig	2.-
Elegáns zerge, női, cugos, vagy fűzős	3.20	1.80, 8-10 évig	2.-
Feltűnő elegáns angol box fűzős, női	3.80		

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Meghívó.

Az „Önsegély“ takaré- és hitelszövetkezet 1904. évi június hó 29-én délelőtt 10 órakor Budapesten, az intézet helyiségében VII. ker., Dohány-utca 4. I. em. tartja

VIII-ik rendes közgyűlését,

melyre a t. tagokat ezennel meghívjuk.

Napirend:

- Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről, a mérleg és zárszámadások előterjesztése, a nyereség hovatfordítása és az igazgatóságnak az 1904-905. üzletévre vonatkozó díjazása felletti határozat.
- A felügyelő-bizottság jelentése, határozat a felmentvény megadása és a felügyelő-bizottságnak az 1904-905. üzletévre vonatkozó díjazása tárgyában.
- Az 1898. évben megalakult III. és az 1900. évben megalakult V. évtársulat felszámoló-bizottságának jelentése és határozat a felmentvény megadása tárgyában.
- Az alapszabályok 13. §-a alapján a feloszló IV-ik és az 1901. évben megalakult és szintén feloszló VI-ik évtársulataiból 5 tagu felszámoló-bizottság választása.
5. 5 felügyelő-bizottsági, 2 felügyelő-bizottsági póttag, 9 választmányi tag és 2 választmányi póttag megválasztása.
- A tagok részéről teendő indítványok.

Jegyzet: A tagsági igazolványok, melyek a közgyűlésen való részvételhez és a szavazati jog gyakorlásához okvetlen szükségesek, a betéti könyv felmutatása ellenében folyó hó 25-ig bezárólag a hivatalos órák alatt adatkak ki a szövetkezet helyiségében. A mérleg az intézet helyiségében a t. tagok rendelkezésére áll.

Az igazgatóság.

Neurasthenia (ideggyengeség).
E betegség meggyógyításáról és gyökeres gyógyításáról szóló pályaknyertes a legjobb tapasztalatok szerint újra átdolgozott művejelent, 800 oldalnyi tartalommal, sok ábrával. A mű, amely német, francia és angol nyelven kapható, a leghasznosabb tanácsadó és legbiztosabb útmutató az egészségi, agyvelőrontó szenvedélyek következményeinél és minden íy fajta bajnál. Levélbellegekben beküldhető 2 koronáért megrendelhető a szerzőnél Dr. RUMLER szakorvosnál. Genfben Nr. 77 (Sváj). A Dr. Rumler-féle speciális gyógyítást „Sylvana“ egész éven át üzemben van. Legsikeresebb gyógymód, egyetlen a maga nemében.

+ INGYEN +

és bérmentve, zárt borítékban küldjük bárkinek legjobban megjelent rendkívül érdekes tartalmú 100b ezer ábrával és bő magyarázattal ellátott árjegyzékünket.

Universal sérvtőkötő páratlanok, kis gummi-nyomlappal a leggyorsabb sérv is elszárthat. Az árjegyzék a különböző sérvékről bővebb magyarázattal szolgál.

GUMMI halhólyag, női szerék, bő magyarázattal és használati utasítással. — 20 korona megrendelésnél husz százalék engedmény.

Műkezek, mülábak műfűzők, támgépek, egyenestartók, gummiharisnyák, kaskótkötő pontes utasítással és leírással.

Az árjegyzék közli az „első segély“ leírását. Mentőszekrények csépléshez és iparvállalatokhoz kaphatók.

Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva és bő magyarázattal. —

BETEGTOLÓ SZÉKEK.
Cím:

Magyar orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházzal szemben).

+ A vörös keresztre ügyeljünk! +

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó.
Ugyanott csukott négyüveléses batár is eladó.

VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

75 krajcár

darabja a legszebb mintázott és fehér batizst rövid alsónadrágnak. Legkellemesebb nyári viselő. Vidéki megrendeléseknél csak a csipőbőség megjelölése szükséges.

KERTÉSZ PÁL
Budapest, VII., Kerepesi-ut 44,
a Népszínházzal szemben.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfeletti gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény **FÉRFUI GYENGESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öregebb egyénekknél is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is ísérhető.

— Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék. —
Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—9-ig.

Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám.

Félemelet: bejártat a lépcsőnél. — Külön váróterem.

Az „Önsegély“ Takaré- és Hitelszövetkezet 1903—1904. évi zárszámadása.

VAGYON		Mérleg-számla.		TEHER		
1904. ápr. 30.	Pénzkészlet Kötelezvények Váltak Hígvő követelések Pénztárazatnál folyószámla Értékpapír Lehit Nyomatványok	806425 38 331397 11 6201 82 1146934 31 655 22 5000 3661 82 1004 42	29187 30 1146934 31 5000 4666 24	1904. ápr. 30.	1898/99 III. évtársulati vagyon 1899/00 IV. 1900/01 V. 1901/02 VI. 1902/03 VII. 1903/04 VIII. 1904. IX. évtárs. befizetés a f. évben Részjegyek Ról nem vett osztalék Hitelvezérek: Viszszesz. váltók Letétek Kamatmentes f. számla Tartaléklapok Hitelügyi biztosítéki alap Tiszviselők végkielégítési alapja Ovadék Nyereség	83190 77 75512 03 81914 48 173338 52 126443 76 68214 3702 22900 200 10 367764 51 108300 15329 68 35711 70 1071 39 4900 2900 29855 18
		1186443 16			1186443 16	

Szabó Béla s. k. pénztáros Budapest, 1904. április hó 30-án. Forgács Mór s. k. főkönyvelő

Az igazgatóság:
Weisz Adolf s. k. elnök Pfeifer Vilmos s. k. alelnök Poszgy Géza s. k. ügy. igazgató Weisz Jakab s. k. igazgatósági tag
Ezen mérleget a f. és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal mindenben meggyezőnek találtuk.

TARTOZIK
Beck Mosin s. k. f. b. elnök Ifj. Nagy Károly s. k. f. b. alelnök Steiner Sándor s. k. f. b. tag dr. Schnabel Róbert s. k. f. b. tag dr. Berényi Sándor s. k. f. b. tag

TARTOZIK		Nyereség-vesztesség számla.		KÖVETEL		
1904. ápr. 30.	Irodai szerék, információk, fűtés, világítás, postai, perköltség stb. Igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselői fizetése Tisztviselők és üzleti lakbér Adó Egyenleg, mint nyereség	7496 78 19889 04 6630 92 8000 42016 74 28555 13 68871 97		1904. ápr. 30.	Nyereség áthozat a múlt évről Beértek díjak Kamatok (az általunk fizetett kamatok levonása után) Kezelési díjak Késedelmi illeték	57 67 2264 50 56376 70 8465 34 1717 96 68871 97

Szabó Béla s. k. pénztáros Budapest, 1904. április hó 30-án. Forgács Mór s. k. főkönyvelő

Az igazgatóság:
Weisz Adolf s. k. elnök Pfeifer Vilmos s. k. alelnök Poszgy Géza s. k. ügy. igazgató Weisz Jakab s. k. igazgatósági tag
Jelen nyereség- és veszteség számlát a f. és mellékkönyvek számláival összehasonlítottuk, azokkal mindenben teljesen meggyezőnek találtuk.

TARTOZIK
Beck Mosin s. k. f. b. elnök Ifj. Nagy Károly s. k. f. b. alelnök Steiner Sándor s. k. f. b. tag dr. Schnabel Róbert s. k. f. b. tag dr. Berényi Sándor s. k. f. b. tag

A múlt évről maradt	1804 tag 5988 üzletárszával	495	1672
Polyó évben belépett új tag	448 tag 1549 üzletárszával	2299	7660
Betett	47 - 123	590	1797
Polyó évben kilépett halálozás és lezárólmás folytán	6888 tag 2399 üzletárszával	1769	5863
Felmondott	22 tag 123 üzletárszával		
Viszshazottatott	2 - 13		
Maradt	20 tag 109 üzletárszával		

A felszámoló 1898/1904. III. és 1900/1904. V. évtársulat vagyonmérlege.

TARTOZIK		KÖVETEL	
1904. ápr. 30.	A III. évtársulat vagyona Polyó évi jövedelme A III. évtársulat hátraléka Az V. évtársulat vagyona Polyó évi jövedelme Az V. évtársulat hátraléka	83190 77 5291 12 243 81914 48 3433 60 501	236 teljesen befizetett III. évt. üzletársz 236 teljesen befizetett III. évtársulati üzletársz jövedelme a 60.-kor. 370 teljesen befizetett V. évt. üzletársz 370 teljesen befizetett V. évtársulati üzletársz jövedelme a 24.-kor. A felszámolás költsége
		88723 89 174572 97	73632 87792 76060 8880 173689 174572 97

Szabó Béla s. k. pénztáros Budapest, 1904. április hó 30-án. Forgács Mór s. k. főkönyvelő

Az igazgatóság:
Weisz Adolf s. k. elnök Pfeifer Vilmos s. k. alelnök Poszgy Géza s. k. ügy. igazgató Weisz Jakab s. k. igazgatósági tag
Ezen mérleget, illetőleg vagyonfelosztási kimutatást a közgyűlésleg kiküldött alulírott felszámoló-bizottság megvizsgálván, azt helyesnek találta.

TARTOZIK
Kiss Adolf s. k. felsz. b. tag dr. Graber Károly s. k. felsz. b. tag Kürschner Jakab s. k. felsz. b. tag Brucker Ignác s. k. felsz. b. tag Höffer Mihály s. k. felsz. b. tag

Minden az egyszeri belkatas... Vastagabb betukbol 8 fill.

APRÓ HIRETEK

A hirdetoekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztőségi telefon-sz.: 56-12. Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges belyegei kell mellékelni.

Levelezés.

Aki szolli intelligens, rom. kath. 34 éves házias levegyet, 4000 korona hozományval önjai feleségül, írjon teljes című levelet, "Videki" jellegűvel, melyet a kiadóhivatal továbbít. 20207

Özvegy hivatalnok és fehérvári, rom. kath. 44 éves, 3800 korona hozományval, férjhez mege, nyugdíjkezes urhoz, teljes című levelet, "Komoly" jellegűvel a kiadóhivatal továbbít. 20206

Csinos vállalkozó szellemű hölgy, ki Amerikába szeretne velem jönni, írjon "Külföldi utas" jellegűvel a lap főküldőjéhez. 1848

Ökányszerző-váltólat megismerő ökányszerző katonai, házassági ügyekben, változásokban, kereskedési díjazások, kisközzű utveleket, elvállalja szerződése, kérvények, folyamodványok írását, állások elnyerését, illetésű, ípar és tanulmányi ügyekben Jónásos utján, Várady, Huszár-utca 8. Válaszbélyeg. 2106

Betöltendő állások.

Intézői állás A Póvárosi Iparosok Köre (Budapest, VII., Kerepesi-ut 30) Intézői állás betöltésére pályázatot nyit. Felrakodónak terjedő a délutáni órákban a két forduló és egyéb körülmények elintézésére. Közvetlenül már gyakorlati bírói előnyben részesülnek. Kezdi fizetés évi 600 kor. Irásbeli folyamodványok csak postán Thék Endre elnök úr (VIII., Üllői-ut 60) címére érkezendők. 10184

Baleset és baleset biztosítás. Kereskedők, hivatalnokok és mindenfajta alkalmazottak számára rendkívül biztosító társaság által, mint csendes közvetítő magas javadalmassal szerződéseket. Ajánlatokat kérünk "Titokban 7." alatt a lap kiadóhivatalánál. 10184

Betöltendő állások, teljes címeikkel vannak közölve, valamennyi szakmából. Az utóbbiak kétszer megjelenő, országos Pályázatú Köznyelvi-Égyes szám 40 fillér. Kiadóhivatal, Budapest, József-kört 9. 10206

Bérekvarrónó Szolnoki felvételt. Cím: Bpest, Csengeri-utca 20. ajtó 2. 20251

Címfestő és fényező ábrákot felírtetel felvételt. Dob-utca 94-96. Sándor József. 1410

Takarító női állással felvételt. Petérdi-utca 53. sz. Gutfreund Henrik. 1413

Mindenes leány főzni tudó, azonnal felvételt. Kerepesi basár udvarban. Kávéházban értesítés. 1400

Fiatallás fűszer-segéd felvételt. Ó-utca 11. Ferenc József. 1391

Női gyermekruhavarrónó, kezzilyán, tanonok, legnagyobbu felírtetel felvételt. Ezeréneknél, Király-utca 17. 1385

Vicsházmester felvételt 15-re. Erzsébet-kört 6. 1361

Fiatallás fűszer-segéd felvételt. Ó-utca 11. Ferenc József. 1372

Jó házból való nő tanonok felvételt. Puskas Zsigmond, Bályány-utca 11. 1368

Rajzoló keresetű, Poliacsek könyvnyomó, VI. Podmaniczky-utca 6. 1871

Dad, középiskola, jó bizonyítványokkal, 10-12 frt. fizetéssel urházhoz kerestetik. Király-utca 43-45. II. 16. 1362

Tanonc felvételt Vámos Lipót hádos és szerelőnél. Váci-kört 85. 1801

Mindenes-leány felvételt vendéglőben. Sip-utca 7. szám. 1310

Ügyes alj és derékvarrónó, jó felírtetel felvételt. Szentkirály-utca 22. sz. 1973

Gyakorolt fedővarrónó és kítató leányok azonnal felvételt. Dorottya-utca 9. II. em. Mno Juliette.

Gyermekruhák és fehérvári ruhák állandó foglalkozást nyerveknek. Gyermekruházletben Király-utca 34. 1363

Jóbb mindenes főzőnő kis családhoz felvételt bír meggyezés után. Rottenbiller-ut. 15. III. 25. 1329

Mindenes doktor házhoz keresek. Csengeri-utca 78. I. em. 11. 1371

Bádogos tanonc felírtetel felvételt. Dentos, Nagyzege-utca 5. 1345

Mindenes ki jól főzni tud fővelnök. Teréz-kört 90. szám. Tuzsák. 1323

Ügyes közledeányok azonnal felvételt. Király-utca 99. I. 7. 1377

Tanonc felvételt, ki körültekintő volt előnyben részesül. Engel Gyula borkereskedő, Gyár-utca 42-b. 1398

Ügyes intelligens hölgyek és urak azonnal felvételt. Róvóbbet Múzeum-kört 18. a főküldőhivatalban, D. e. II. 12-ig.

Ügyes kaszáló 20 korona fizetés és teljes ellátással felvételt. Külső Soroksári-ut 5. kávéház. 3849

Műhíznokok, tanulóleányok arany-, ezüst- és selyem-hímzéshez felvételt. Herz Emma, Deák-utca 17. 1376

Egy mindenes 12 koronával felvételt, vasárnap szabad, gyermek és vikkés-nincs. Szondi-utca 24. f. 9. 1373

Tanuló felvételt fűszerüzletbe. Vachs Ignác Budapest, Szeressen-utca 33. 1372

Házmester keresetű felvételt óvadék nélkül, Gualló hádos; ajánlatokat Múzeum-kört 18. főküldő, "Házmester" címen. 1352

Gyakorolt felírtetel, hímzőnők, kávéelőnők, kezzilyán keresetű. József-kört 36. udvarban. Martinovics. 1396

Fizetőpénzerek, tüzelőgép, borító, órhordók kerestetnek. József-kört 36. udvarban. Martinovics. 1365

Fűszerüzletbe tanuló felvételt. Kurzwil József Rózsá-utca 57. 1263

Tanuló fizetéssel és tanulmányi nöidíjjal felvételt. Király-utca 17. Erenreich Paula. 1340

Állást keresők. Gépész kovács és stabil gépész, csopleter, gőzmalomba vagy szeszgyára állást keres, jó gyakorlati rendelkező. Kába János, IX., Szvetány-utca 12. I. 7. 1856

29 éves magányos nő, urismer hávezetőség elvállalása. Erzsébet-kört 6. 8. 1395

Kárpitos elvállaló vagy házni, mint házon kívül munkát, juttatványos. Nefelejts-utca 33. Füllöp. 1405

Nagy polgárit végzett fiatal leány irodai állást keres bármilyen üzletben esetleg ösztöndíjra is. Szorgalmas" jellegűvel a főküldőhöz. 1946

Kereskedősegéd úri- és női divat szakból kitéző bizonyítványval, állást keres. Óvoda-utca 39. Potter. 1411

Bármilyen állást elfogadó főzőnő és főzés-festékelő járás, idősebb megbízható ember, ki kosszabb idő óta kereset nélkül van. Neumann, Csömör-utca 42. ajtó 8. 1857

Szép mosók és vasalók lakáson. Alsó Erdős utca 5. I. em. 14. 1354

Lakatosmester ki a bádogos munkát is érti, nő, gyermekellen, házmeister állást keres. Cím a főküldőhöz. 3251

Hivatalnok, ki kosszabb ideig alkalmazva volt, az összes irodai teendőkhöz járatos, szerény igényekkel állást keres. Esztig című, másolat is elfogad. Úgyanott 10.000 pontos magyarországi cím jóvállalással. Szives megkeresések "B. B." Eszterházy-utca 11. I. 9. 1374

A legszerényebb feltételek mellett, állást v. foglalkozást keres, egy a gazdaság összes terén 20 év óta szakavatott gazdaság. Cím: Hartmann Dezső, Vasvári Pál-utca 9. ajtó 9. 4941

Egy végzett vasutas, jelenleg állás nélkül, bármilyen irodai teendő elvégzésére ajánlkozik. Ajánlatok "Abonyi" névre a lap főküldőhivatalához. Múzeum-kört 18. sz. kérétnek. 1845

Kocsis jó bizonyítványokkal, 27 éves, jól, tisztességes, beszéltes, megbízható egyén, megfelelő állást keres helyben. Cím: Deme Mihály, Óriás-utca 35. 8673

1000 korona óvadékkal tisztességes házaspár házmeisteri állást keres. Óvoda-utca 31. Mezey. 1853

Videki szolli leány főnem cukrászdába ajánlkozik. Izabella-utca 8. II. 21. 1848

Fodrászró rendkívül ügyes, ismeretűs hiányában ezután ajánlkozik. Özy. Waldné, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 1849

Vas-és fűszersegéd, vidéki, 19 éves, keresetű, azonnali bejelentésre ajánlkozik. Baross-utca 47. f. 12. Orvos. 1357

Házfelügyelőnek ajánlkozik fiatal házaspár hádos és szerető. Kivonat biotesték. Egyneköt díjaztatnak. Lágyi, Bemzery-utca 8. I. 20. 3250

Compoirista állást keres szerény igényű fiatal ember. Kis, VII. Rombach-utca 6. II. 20. 1840

Fiatallás kerítés állást keres, esetleg villába is szakmáját alaposan érti. Cím: VII. Rombach-utca 6. II. 20. Szalay. 1849

Intelligens megbízható, jól főző, állást keres. Kálvín-ter 5. III. 10. 10200

Oktatás.

Cimbalmozni tanító, legfrissebb 145 alatt, kottából, gránitból 50 kor., ugyanott legkebbe darabok kaphatók 20 krajczárral. Altmann Józsefné. Hernád-utca 28. 20265

Gimnáziumi és polgárisokl vizsgákra, valamint megbukott tanulókat pótvagy javító-vizsgára rövidesen, biztos sikerrel előkészít "Tamar" Bethlen-utca 14. II. 10. 3869

Szeminarista nyelvtan és szeminarista, orosz-angol-rabbi. 1393

Saint-Louis klálikára 60 óra alatt bárkit betanítók szülőknek lejegyzetésekre fizet a amerikai kitévelés. Iskoláimk New-Yorkban vezettem, Gáspár Bernát, angol, francia, német, olasz nyelvemester, fordító, volt párisi kálilistai tolmács. Vörösmarty-utca 51.A. ajtó 22. 20265

Nevelőknek nyelv- és zenemesternek, német, magyar, francia benevel és kálilisták tantervi nyári időnyre is, szülőknek állást keresnek. Halminé Intézetben, VI., Gyár-utca 24.B. 3152

Hadapródiskolai felvételt vizsgáztató előkészít eredményesen érettségiztet fiatalember. Szabó, Váci-utca 81. 1343

Tanárjelölt pótv- és javítóvizsgálatokra lelkiismeretesen előkészít. "Erélyes" címen a főküldőhöz. 1848

Üzletek.

Jóforgalmu vendégfogó gyár állételeiben fővörös legforgalmasabb pontján, olvason 23. III. 27. 1414

Üzletelviség bármilyen célra átadandó augusztusra. Erzsébet-kört 5. alatt. 1853

Kávémérés forgalmas helyen, csinosan berendezve, billárdal ocsón eladó. Elmer-utca 42. 1412

Üzleti bolthelyiség bármilyen célra, a dobtánygyáral szemben, azonnal kiadó. Sip-utca 20. sz. 1376

Birtok.

10 holdas telepek, (bettelek, szántó, kaszáló, szőlőföld) előnyös feltételekkel vehetők Tázlóron. Gauzer Sándor, Kalocon. 10200

Birtokeladás! Tiszavárdón Szolnokhoz 11 kilométer távolságra 430 holdas jó birtok eladó. Értekezlettel Gerő Lőrincsel Szolnokon, úgyneköt küzvára. 10183

Pénz.

Kezes nélkül 500 koronáj személyhíttel katonatiszteknek, hivatalnokoknak és minden hitelképes egyéneknek. Járty, Sziv-utca 4. I. em. 2101

Kedvező pénzkölcsönt, csak általam kaphat, mindenké 400 koronáj, kezes nélkül havi törlesztésre, nagyobb kölcsönt kezeseset egy-két hóig elbíregetesz, szintén kezes-nélküli havi vagy negyedévi törlesztésre, banktól módomban áll let ne alapt felváltani, továbbá földhöz, háza, telkekre, II. em. 11. sz. 4-5 kamatra, 33. Rottenbiller-utca, Rottenbiller-utca 5/e. (Válaszbélyeg). 5586

Pénzkölcsönt 400 koronáj kezes nélkül folyósított, katonatiszteknek azonnal, kereskedőknek, iparosoknak, foglalkozásba lévő egyéneknek, heti 2 korona törlesztés. Adler hitel-forgalmi irodájában. Akáczfa-utca 11. Válaszbélyeg. 5861

200-400 koronáj pénzkölcsönt kezes nélkül bármilyen foglalkozás egyéneknek, gyorsan kifizető. Kivonat hához megyek. Lebl Lajos Huszár-utca 5. 2108

Pénzkölcsönt kezes nélkül, 42%-os kamatra, bármilyen foglalkozás egyének kaphatnak, vállalkozást Pestkörnyéki házakra, telkekre, bekezelés mellett gyorsan szerez. Marton, Kerepesi-ut 65. sz. Válaszbélyeg. 5865

Pénzkölcsönt katonatiszteknek, állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Pénzkölcsönt kaphatnak állami, megyei, városi és magánintézeteknek, fizetés és nyugdíj előfizetésre, 20 évi törlesztés, állami alkalmatosság, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek, 200 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéssel. Singer, Károly-kört 3. II. 32. bankbizományos. Válaszbélyeg. 20277

Butor.

Butorvénők 40 száználköt megkarihatának, Kramer ecenél, Károly-kört 15. c.150 emeleten. Adnak-vesztünk keveset használt butorokat. 4932

Veszek.

használt kerti vasbutorokat padok, asztalok és székek kett stb. Cím a kiadóhivatalban. 4938

Világos.

hátszobák, ebédlők, egyes butor-darabok legolcsóbban beszerethetők. Dob-utca 94. Wirtsafer asztalonál. 1272

Lakás-bérlés.

Oleós szobák Abbázsa szállóházban, kintlakás, víz, gáz, villany és utasok. Budapest, Baross-utca 7. Kliniká közelében. 2112

Butorozott szobák.

szobák keresek konyhával, hosszabb időre. "Szobahajlégre" a főküldőhöz. 1972

Különbéjártu.

utca szoba napokra kiadó. Kerepesi-ut 82. III. 7. 1840

Egy csinosan.

butorozott, különbejárta, szép utcai szoba, fűdőháználalatt, egy szob két urnak, jobb családok számára kiadó. Akáczfa-utca 10. I. em. 2. 1840

Szobák.

a legolcsóbban butorozva, tiszták, világosak és főlegmentesek, teljesen külön bejártaul igen olcsón kiadóok június 1-re. Sándor-utca 30/B. I. 12. 1717.

Különbélek.

Légszuszesszállók bronchitis szorongásra, nagy és kis keredre, könnyűszerkezetű, asztal, szöveggyedvén és fanteüll, rövid zongora és egy nagy szimfonia szöveggyedvén olcsón kiadó. Király-utca 101. földszint 11. 4948

Hölgyek.

részére ajánlja magát egy sok évi gyakorlati bíró szülősége, angol mód szerinti szöveggyedvén, olcsón eladók egy egészben, mint részben. Menzer, Akáczfa-utca 32. 10152

Partiban vett.

damaszt-ábrósok, szüfretiek, vasnak, fűzők, cserifonok, szöveggyedvén, alkalmi vetel egy gyors visszamaradt árúkezelésből, olcsón eladók egy egészben, mint részben. Menzer, Akáczfa-utca 32. 10152

Özvegyasszony.

találhat, egy budapesti családnál, teljes ellátást és lakást, a hol egészen otthon érözheti magát, egy pár ezer forint kamatta fejében. Cím a kiadóhivatalban. 20249

Gözespölkészletek.

használt, gyárlag javított 6-os államasvuti, 6-os Shuttleworth, 8-as államasvuti készletek, 8-as Garrett, Mogyosi államasvuti csöveggyedvén, 8-as Marshall csöveggyedvén államasvuti árszivattyú, Hofher Schrautz-levegő olcsó részletekre kapható Seifried Hugónál, Budapest, V., Úgyneköt-utca 7. 20137

Privátváltó.

Minden azo egyzeri beiktatas... Vastagabb betukbol 4 fill.

APPROPRIOHETESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad... VIII. Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12. Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást...

Levelezés.

Fiume.

Oh! most, hogy távol vagyok... Oh! most, hogy távol vagyok...

Semper.

Édes Anyukám! Drágám! Egyetlen boldogságom! Mindenem... Édes Anyukám! Drágám! Egyetlen boldogságom!

Sírig szerető...

Boldogtalanságomban boldog vagyok... Boldogtalanságomban boldog vagyok...

M. G.

Kálmán-utca. Miért nem volt? Választ előbbi címen kér, Fehér... Kálmán-utca. Miért nem volt?

Balázs Klárának.

Leveikéző rövid, de igaz. Kegyed is csak olyan lehet... Leveikéző rövid, de igaz. Kegyed is csak olyan lehet...

Mély gyászának.

Rajyon kíváncsá vá tudott hírd... Rajyon kíváncsá vá tudott hírd...

Camilla 23.

kívánt helyen levél van a kért címen. 20297

N. I. 23.

levél ment kívánt helyre. 20298

Mindenki

kérje „Elymon” házassági... kérje „Elymon” házassági...

Molnár-utcai

bájos széke bolygót kéri... bájos széke bolygót kéri...

„Szi-utának”

kívánt helyre Debrecenből... kívánt helyre Debrecenből...

Zongora tanítónő

önsaj ismeretséget kéri... önsaj ismeretséget kéri...

Betöltendő állások.

Női ruha. Gyermekruha varrónők... Női ruha. Gyermekruha varrónők...

Szobaleány. fuzestára, magányos úrhoz... Szobaleány. fuzestára, magányos úrhoz...

Társas. keresek, vidéki jömenetűl... keresek, vidéki jömenetűl...

Gazdasági. személyzet kerestetik... gazdasági. személyzet kerestetik...

Tanone. felvételt Guttman szobá... felvételt Guttman szobá...

Felső. ipariakolák végzett... ipariakolák végzett...

Intelligens. fiatalon 150 forint... fiatalon 150 forint...

Szabóné. háshoz felvételt... háshoz felvételt...

Füszerezletbe. kerestetik jó házból... kerestetik jó házból...

Állást keresők. Fesztövendők... állást keresők. Fesztövendők...

Egy kereskedelmit... végzett tanuló, gazdaságban...

Tiszteségosa. Húsvég asszonyi szoba... Húsvég asszonyi szoba...

Jobb családból. valótlan németaján, szobaleány... valótlan németaján, szobaleány...

Üzletek. Jó vendéglők... kávéházakkal, kuglizáló, olesó...

Papir és zenemű. 1874 évben alapított... 1874 évben alapított...

Vendéglő. 1300 forint lakbérrel... 1300 forint lakbérrel...

Vendéglő. 2000 forint... 2000 forint...

Vendéglő. 2000 forint... 2000 forint...

Vendéglő. 2000 forint... 2000 forint...

Füszerezlet. a Király-utcaiban, 2 szobás... a Király-utcaiban, 2 szobás...

Tisztaszkaszió. vendéglő, vidéki városban... vendéglő, vidéki városban...

Küsterküzlet. délygymölcs eladással... délygymölcs eladással...

Kávémérés. kifőzéssel egybekötve... kifőzéssel egybekötve...

Hentesüzlet. 425 ft lakbér, 2 szobás... 425 ft lakbér, 2 szobás...

Jó forgalmu. vidéki pékség, elatazás... vidéki pékség, elatazás...

Szatocsüzlet. a Ferencvárosban, 3 emeletes... a Ferencvárosban, 3 emeletes...

Szatocsüzlet. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Vendéglő. ritka alkalmi... ritka alkalmi...

Vendéglő. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Kávémérés. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Vendéglő. ritka alkalmi... ritka alkalmi...

Vendéglő. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Vendéglő. ritka alkalmi... ritka alkalmi...

Vendéglő. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Vendéglő. ritka alkalmi... ritka alkalmi...

Vendéglő. 70 liter kávéban... 70 liter kávéban...

Kávémérés. kifőzéssel, VII. kerület... kifőzéssel, VII. kerület...

Füszerezkedés. Budapest, VI. kerület... Budapest, VI. kerület...

Vegyeskereskedés. Rastereomban... Rastereomban...

Vendéglő. elegáns berendezés... elegáns berendezés...

Szatocsüzlet. Kiltelken, italmezzel... Kiltelken, italmezzel...

Vendéglő. 28 éves saroküzlet... 28 éves saroküzlet...

Tözdé helyiség. berendezéssel együtt... berendezéssel együtt...

Reszelő-vágó üzlet. Erdélyben... Erdélyben...

Cukorküzlet. délygymölcs eladással... délygymölcs eladással...

Pékfőlk. mely naponta 3 frtot... mely naponta 3 frtot...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Földbirtok. 1400 hold, prima... 1400 hold, prima...

Földbirtok. 475 katasztrális... 475 katasztrális...

Köser hentesárna-üzlet... Kőser hentesárna-üzlet...

Szatocsüzlet. csemege italmezzel... csemege italmezzel...

Nagy sörszarnok. és étterem a nagykör... és étterem a nagykör...

Jó forgalmu. füszerezkedés... füszerezkedés...

Füszerezlet. Józsefvárosban... Józsefvárosban...

Vendéglő. (Köser) Erzsébetváros... (Köser) Erzsébetváros...

Háza k. Eladó uralki... Eladó uralki...

Manicure. Mme Alice, er. ké... Mme Alice, er. ké...

Családi. Singer-varrógép... Singer-varrógép...

Ki nyugodt. családi életet akar... családi életet akar...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

40/0-os törlesztés... kölcsönt felbontokra... kölcsönt felbontokra...

Butor. Egy szoba... butor még egész új... butor még egész új...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

Butor. Nagy utcai szoba... napokra is kiadó... napokra is kiadó...

NITS-féle Dolya-Orém... pár nap használat után... pár nap használat után...

Cimbalom. részlete is olesón... részlete is olesón...

Pénz. kölcsönt könnyű... kölcsönt könnyű...

Fischer és Riesz bankház... 2. udapest, VII., Erzsébet... 2. udapest, VII., Erzsébet...

300-500 korona. havi jövedelmét... havi jövedelmét...

Különféle. Manicure. Mme Alice... Manicure. Mme Alice...

Családi. Singer-varrógép... Singer-varrógép...

Ki nyugodt. családi életet... családi életet...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...

Birtok. Földbirtok... Földbirtok...